

На основу члана 191. став 1. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, бр.98/06), члана 11. и члана 32. став 1. тачка 1. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“, број 129/2007 83/2014-др. закон, 101/2016-др. закон и 47/2018) и члана 37. став 1. тачка 1. Статута општине Босилеград (“Службени гласник Пчињског округа“, бр. 16/2008, 20/2009 и „Службени гласник града Врања“, бр. 45/2013, Скупштина општине Босилеград на седници одржаној——— 2018. године, по прибављеном мишљењу Министарства за државну управу и локалну самоуправу бр.----- од -----, **д о н е л а ј е**

СТАТУТ ОПШТИНЕ БОСИЛЕГРАД

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим статутом, у складу са законом, уређују се права и дужности општине Босилеград (у даљем тексту: Општина) и начин њиховог остваривања, број одборника Скупштине општине Босилеград, организација и рад органа и служби, начин управљања грађана пословима из надлежности Општине, услови за остваривање облика непосредне самоуправе, спровођење поступка јавне расправе приликом припреме општих аката утврђених овим статутом, оснивање, начин избора органа и рад месне заједнице и других облика месне самоуправе, услови и облици остваривања сарадње и удруживања општине, заштита локалне самоуправе и друга питања од значаја за Општину.

Статутом се уређује и службена употреба језика и писама националних мањина у складу са законом.

Сви појмови у овом статуту употребљени у граматичком мушком роду подразумевају мушки и женски природни род.

Положај Општине

Члан 2.

Општина је основна територијална јединица у којој грађани остварују право на локалну самоуправу у складу са Уставом, законом и овим статутом.

Грађани који имају бирачко право и пребивалиште на територији Општине, управљају пословима Општине у складу са законом и овим статутом.

Грађани учествују у остваривању локалне самоуправе путем грађанске иницијативе, збора грађана, референдума, других облика учешћа грађана у обављању послова Општине и преко својих одборника у Скупштини општине, у складу са Уставом, законом и овим статутом.

Територија

Члан 3.

Територију Општине, утврђену законом, чине насељена места, односно подручја катастарских општина које улазе у њен састав, и то:

Редни број	Назив насељеног места	Катастарска општина
1.	Барје	Барје
2.	Белут	Белут
3.	Бистар	Бистар
4.	Босилеград	Босилеград 1 Босилеград 2
5.	Бранковци	Бранковци
6.	Бресница	Бресница
7.	Буцељево	Буцељево
8.	Гложје	Гложје
9.	Голеш	Голеш
10.	Горња Лисина	Горња Лисина
11.	Горња Љубата	Горња Љубата
12.	Горња Ржана	Горња Ржана
13.	Горње Гламино	Горње Гламино

14.	Грујинци	Грујинци
15.	Доганица	Доганица
16.	Доња Лисина	Доња Лисина
17.	Доња Љубата	Доња Љубата
18.	Доња Ржана	Доња Ржана
19.	Доње Гламино	Доње Гламино
20.	Дукат	Дукат
21.	Жеравино	Жеравино
22.	Зли Дол	Зли Дол
23.	Извор	Извор
24.	Јарешник	Јарешник
25.	Караманица	Караманица
26.	Милевци	Милевци
27.	Млекоминци	Млекоминци
28.	Мусуљ	Мусуљ
29.	Назарица	Назарица
30.	Паралово	Паралово
31.	Плоча	Плоча
32.	Радичевци	Радичевци
33.	Рајчиловци	Рајчиловци
34.	Ресен	Ресен
35.	Рибарци	Рибарци
36.	Рикачево	Рикачево
37.	Црноштица	Црноштица

Својство правног лица

Члан 4.

Општина има својство правног лица.

Седиште Општине је у Босилеграду, улица Георги Димитров број 82.

Општина има своју званичну интернет презентацију на адреси www.bosilegrad.org

Печат

Члан 5.

Органи општине имају печат.

Печат је округлог облика са исписаним текстом: Република Србија, општина Босилеград, назив и седиште органа, на српском језику и ћириличним писмом и бугарском језику и ћириличним писмом и грбом Републике Србије у средини. Пречник печата износи 32 мм. Текст печата исписује се у концентричним круговима око грба Републике Србије. У спољном кругу печата исписује се назив Републике Србије. У следећем кругу исписује се назив органа општине. Седиште органа општине исписује се у дну печата.

Језик и писмо

Члан 6.

На територији Општине у службеној употреби је српски језик и ћирилично писмо и бугарски језик и ћирилично писмо.

Симболи општине

Члан 7.

Општина има грб и заставу.

Грб Општине има два симетрична лава (као симболи снаге и моћи) који садржи српски средњовековни штит а преко њега две зелене гранчице храста, између којих приказана је планина Бесна Кобила а изнад исте стоји црква Света тројица (културно наслеђе и историјски споменик). У горњем делу на самом штиту приказана је књига са карактеристичним словима српске азбуке (ћ, ј, љ, њ, њ, џ), а са друге стране карактеристична слова бугарске азбуке (ъ, я, ѝ, њ, щ) што недвосмислено показује да бугарска национална мањина у Србији поред српске азбуке изучава и бугарску азбуку као матерњи језик. Сам штит приказан је у бојама заставе Републике Србије, тако што је оивичен црвеном лентом, плаво поље и бела књига. Лавовски пар стоји на шареној подлози (део домаће радиности), који држе с једне стране заставу Србије и са друге стране заставу Босилеграда. У средини заставе Србије налази се грб Р. Србије, а у средини заставе Босилеграда налази се грб општине

Босилеград. Између самих копља налази се мали штит у коме је приказана зграда општине Босилеград, окружена са три жута хрстова листа. Мали штит приказан је у плавој, белој и црвеној боји. У централном делу испод великог штита на шареној подлози стоји црвена трака са натписом «Босилеград». Грб општине Босилеград одражава историјска, географска, културна, етичка и традиционална обележја Босилеграда.

Застава Општине је правоугаонастог облика еколошких боја; плава, жута и зелена трака. У средини заставе налази се грб Општине Босилеград.

Употреба грба и заставе Општине ближе се уређују посебном одлуком Скупштине општине.

Употреба симбола Општине

Члан 8.

Застава и грб Општине могу се истицати само уз државне симболе.

У службеним просторијама органа Општине истичу се државни симболи, грб и застава Општине, као и потврђени симболи националне мањине чији је језик у службеној употреби на територије Општине.

Празник Општине

Члан 9.

Општина има свој празник, који се утврђује посебном одлуком Скупштине општине, уз претходну сагласност министарства надлежног за послове локалне самоуправе.

Насељена места могу имати своје празнике који се утврђују статутима Месних заједница.

Награде и јавна признања

Члан 10.

Општина установљава награде и друга јавна признања организацијама и грађанима за значајна остварења у привреди, науци, уметности, спорту и другим друштвеним областима.

Општина додељује звање „почасни грађанин“ особи чији су рад и достигнућа од посебног значаја за Општину.

Скупштина општине одлучује о додељивању звања „почасни грађанин“ уз претходну сагласност министарства надлежног за послове локалне самоуправе.

Награде и друга јавна признања и звање „почасни грађанин“ додељује се поводом празника Општине.

Врсте награда и других јавних признања, поступак, услови и критеријуми за додељивање јавних признања и звања „почасни грађанин“, уређују се посебном одлуком Скупштине општине.

Утврђивања назива делова насељених места

Члан 11.

Општина утврђује називе улица, тргова, градских четврти, заселака и других делова насељених места на својој територији посебном одлуком Скупштине општине, уз претходну сагласност министарства надлежног за послове локалне самоуправе.

У поступку промене назива улица, тргова, градских четврти, заселака и других делова насељених места прибавља се мишљење националног савета националне мањине и савете за међунационалне односе.

Јавност рада

Члан 12.

Рад органа Општине је јаван.

Јавност рада по правилу обезбеђује се:

1. путем издавања билтена, информатора, преко средстава јавног информисања, презентовањем одлука и других аката јавности и постављањем интернет презентације;
2. организовањем јавних расправа у складу са законом, овим статутом и одлукама

- органа Општине;
3. организовањем јавних слушања у складу са овим статутом и пословником Скупштине општине и
  4. на други начин утврђен овим статутом и другим актима органа Општине. Општина своје информације и обавештења објављује и на језицима и писмима националних мањина који су у службеној употреби у општини.

Имовина Општине

Члан 13.

Општина има своју имовину.

Имовином Општине самостално управљају и располажу органи Општине у складу са законом, овим статутом и другим актима Општине.

У јавној својини Општине сагласно закону су:

- добра у општој употреби на територији Општине (општински путеви, некатегорисани путеви, улице које нису део аутопута или државног пута I и II реда, тргови и јавни паркови и др.);
- комунална мрежа на територији Општине;
- непокретне и покретне ствари и друга имовинска права које користе органи и организације Општине:
- ствари у јавној својини на којима право коришћења имају месне заједнице на територији Општине, установе, јавне агенције и друге организације чији је оснивач Општина;
- друге непокретне и покретне ствари и имовинска права, у складу са законом којим се уређује јавна својина.

II. НАДЛЕЖНОСТИ ОПШТИНЕ

Надлежности Општине

Члан 14.

Општина врши послове из своје надлежности утврђене Уставом и законом, као и послове из оквира права и дужности Републике који су јој законом поверени.

Надлежности утврђене

Уставом и законом

Члан 15.

Општина преко својих органа, у складу са Уставом и законом;

- 1) доноси статут, буџет и завршни рачун, просторни и урбанистички план и план развоја Општине, као и стратешке планове и програме локалног економског развоја;
- 2) уређује и обезбеђује обављање и развој комуналних делатности, локални превоз, коришћење грађевинског земљишта и пословног простора;
- 3) стара се о изградњи, реконструкцији, одржавању и коришћењу некатегорисаних и општинских путева, као и улица и других јавних објеката од општинског значаја;
- 4) стара се о задовољавању потреба грађана у области просвете (предшколско васпитање и образовање и основно и средње образовање и васпитање), научно истраживачке и иновационе делатности, културе, здравствене и социјалне заштите, дечије заштите, спорта и физичке културе;
- 5) обезбеђује остваривање посебних потреба особа са инвалидитетом и заштиту права осетљивих група;
- 6) стара се о развоју и унапређењу туризма, занатства, угоститељства и трговине;
- 7) доноси и реализује програме за подстицање локалног економског развоја, предузима активности за одржавање постојећих и привлачење нових инвестиција и унапређује опште услове пословања;
- 8) стара се о заштити животне средине, заштити од елементарних и других непогода, заштити културних добара од значаја за општину;

- 9) стара се о заштити, уређењу и коришћењу пољопривредног земљишта и спроводи политику руралног развоја;
- 10) стара се о остваривању, заштити и унапређењу људских и мањинских права, родној равноправности, као и о јавном информисању у општини;
- 11) образује и уређује организацију и рад органа, организација и служби за потребе Општине, организује службу правне помоћи грађанима и уређује организацију и рад мировних већа;
- 12) утврђује симболе Општине и њихову употребу;
- 13) управља општинском имовином и утврђује стопе изворних прихода, као и висину локалних такси;
- 14) прописује прекршаје за повреде општинских прописа;
- 15) обавља и друге послове од локалног значаја одређене законом, као и послове од непосредног интереса за грађане, у складу са Уставом, законом и овим статутом;

Послови из надлежности Општине утврђени Уставом и законом, ближе су уређени Јединственим пописом послова јединица локалне самоуправе који обезбеђује министарство надлежно за локалну самоуправу у складу са законом.

Јавне службе Општине

Члан 16.

За остваривање својих права и дужности и за задовољавање потреба локалног становништва Општина може оснивати: предузећа, установе и друге организације које врше јавну службу, у складу са законом и овим статутом.

Скупштина општине посебном одлуком оснива предузећа, установе и друге организације које врше јавну службу и остварују права оснивача ако законом или овим статутом за вршење појединих права оснивача није утврђена надлежност другог органа Општине.

Поверавање послова правном или физичком лицу

Члан 17.

Општина може уговором, на начелима конкуренције, јавности, економичности, ефикасности и заштите животне средине поверити правном или физичком лицу обављање појединих послова из своје надлежности.

Поверавање послова из става 1 овог члана уређује се одлуком Скупштине општине.

III. ФИНАНСИРАЊЕ ПОСЛОВА ОПШТИНЕ

Средства за обављање послова и извори средстава

Члан 18.

За обављање послова Општине утврђених Уставом и законом, као и за обављање законом поверених послова из оквира права и дужности Републике, Општини припадају приходи и примања утврђени законом.

Послови Општине финансирају се из изворних и уступљених прихода, трансфера, примања по основу задуживања и других прихода и примања утврђених законом.

Ненаменски карактер средстава

Члан 19.

Сви приходи Општине су општи приход буџета и могу се користити за било коју намену, осим оних прихода чији је наменски карактер утврђен законом.

Буџет и завршни рачун

Члан 20.

Скупштина општине доноси буџет општине за сваку календарску годину, у којем се исказују сви приходи и примања, задуживања и друге финансијске трансакције, расходи и други издаци у складу са законом који уређује буџетски систем.

По истеку године за коју је буџет донет саставља се завршни рачун о извршењу буџета Општине.

Одговорност за извршење буџета и извештавање

Члан 21.

За извршење буџета Општине, председник општине одговара Скупштини општине.

Општинска управа обавезна је да редовно прати извршење буџета и по потреби, а најкасније два пута годишње информисе председника Општине, а обавезно у року од 15 дана по истеку шестомесечног, односно деветомесечног периода.

Председник општине у року од 15 дана од дана достављања извештаја из става 2. овог члана, усваја и доставља извештај Скупштини општине.

Самодопринос

Члан 22.

За задовољавање потреба грађана у Општини или њеном делу средства се могу прикупљати самодоприносом.

Одлуку о увођењу самодоприноса доносе грађани референдумом, у складу са законом којим је уређено непосредно изјашњавање грађана и овим статутом.

Утврђивање предлога одлуке

Члан 23.

Предлог одлуке о увођењу самодоприноса утврђује Скупштина општине.

Иницијативу за доношење одлуке из става 1. овог члана може поднети најмање једна трећина одборника Скупштине општине и грађани путем грађанске иницијативе.

Уз иницијативу се подноси и програм којим се утврђују извори, намена и начин обезбеђивања укупних финансијских средстава за реализацију пројекта који је предмет одлуке.

По примљеној уредној иницијативи, Скупштина општине одлучује о покретању поступка за увођење самодоприноса већином гласова од укупног броја одборника.

Ако Скупштина општине прихвати иницијативу за увођење самодоприноса доноси закључак којим истовремено одређује рок за припрему нацрта одлуке о увођењу самодоприноса и рок и начин организовања јавне расправе.

Предлог одлуке о увођењу самодоприноса Скупштина општине утврђује већином гласова од укупног броја одборника.

Доношење одлуке о увођењу самодоприноса

Члан 24.

Одлуку о увођењу самодоприноса доносе грађани који имају изборно право и пребивалиште на подручју на којем се средства прикупљају.

Одлуку из става 1. овог члана доносе и грађани који немају изборно право и пребивалиште на подручју на којем се средства прикупљају, ако на том подручју имају непокретну имовину а средствима самодоприноса се побољшавају услови коришћења те имовине.

Одлука се сматра донетом када се за њу изјасни већина од укупног броја грађана из става 1. и 2. овог члана.

**Објављивање одлуке о
увођењу самодоприноса
Члан 25.**

Одлика о увођењу самодоприноса се објављује на начин на који се објављују акти Општине.

**Наменски карактер
средстава самодоприноса
Члан 26.**

Новчана средства која се прикупљају на основу одлуке о самодоприносу приход су буџета и строго су наменског карактера.

IV. ОРГАНИ ОПШТИНЕ

**Органи Општине
Члан 27.**

Органи Општине су: Скупштина општине, председник Општине, Општинско веће и Општинска управа

У складу са законом којим се уређује правобранилаштво, орган Општине је и правобранилаштво.

**Презумпција надлежности
члан 28.**

Послове Општине врше органи Општине у оквиру своје надлежности утврђене законом и овим статутом.

Скупштина општине доноси акте општег карактера.

Ако законом или другим прописом није утврђено који орган је надлежан за обављање послова из надлежности Општине, све послове који се односе на уређивање односа из надлежности Општине врши Скупштина општине, а послове који су по својој природи извршни, врши председник Општине.

Ако се према природи посла не може утврдити надлежност у складу са ставом 2. овог члана, надлежна је Скупштина општине.

1. Скупштина општине

**Положај Скупштине општине
Члан 29.**

Скупштина општине је највиши орган Општине који врши основне функције локалне власти, утврђене Уставом, законом и овим статутом.

**Састав Скупштине општине
Члан 30.**

Скупштину општине чине одборници које бирају грађани на непосредним изборима, тајним гласањем, у складу са законом и овим статутом.

**Сазивање конститутивне седнице
Члан 31.**

Седницу новог сазива Скупштине општине сазива председник Скупштине општине претходног сазива, у року од 15 дана од дана објављивања избора.

Уколико председник Скупштине општине из претходног сазива не сазове седницу новог сазива у року из става 1. овог члана, седницу новог сазива сазива најстарији одборник у року од 15 дана од истека рока из става 1. овог члана.

Седницом председава најстарији одборник до избора председника Скупштине општине.

Конституисање Скупштине

Члан 32.

Скупштина општине се сматра конституисаном избором председника Скупштине општине и постављањем секретара Скупштине општине.

Број одборника

Члан 33.

Скупштина општине има 31 одборника.

Мандат

Члан 34.

Одборници се бирају на четири године.

Одборнику почиње и престаје одборнички мандат под условима и на начин утврђен законом.

Заклетва

Члан 35.

Изабрани одборници полажу заклетву која гласи: „Заклињем се да ћу се у раду Скупштине општине Босилеград придржавати Устава, закона и Статута општине Босилеград и да ћу часно и непристрасно вршити дужност одборника, руководећи се интересима грађана“.

Нespoјивост функција

Члан 36.

Одборник не може бити запослени у Општинској управи и лице које именује, односно поставља Скупштина општине.

Ако запослени у Општинској управи буде изабран за одборника, права и обавеза по основу рада мирују му док траје његов одборнички мандат.

Даном потврђивања одборничког мандата лицима која је именovala, односно поставила Скупштина општине престаје функција на коју су именована, односно постављена.

Имунитет одборника

Члан 37.

Одборник не може бити позван на кривичну одговорност, притворен или кажњен због изнетог мишљења или давања гласа на седници Скупштине општине и њених радних тела.

Права и дужности одборника

Члан 38.

Право је и дужност одборника да учествује у раду Скупштине општине и њених радних тела, предлаже Скупштини општине расправу о одређеним питањима, предлаже радном телу Скупштине општине да организује јавно слушање о предлозима прописа и одлука о којима одлучује Скупштина општине, подноси предлоге одлука и других аката из надлежности Скупштине општине и даје амандмане на предлоге прописа, поставља питања везана за рад органа Општине и учествује у другим активностима Скупштине општине.

Право је одборника да буде редовно обавештаван о питањима од утицаја на вршење одборничке дужности, да на лични захтев добије од органа и служби Општине податке који су му потребни за рад, као и стручну помоћ у припремању предлога за Скупштину општине.

За благовремено достављање обавештења, тражених података, списа и упутстава одговоран је секретар Скупштине општине, а начелник Општинске управе када се обавештење, тражени податак, спис и упутство односе на делокруг и рад Општинске управе.

Одборник има право да се обраћа Скупштини општине на једном од језика који је у службеној употреби на територији Општине.

Одборник има право на заштиту мандата, укључујући и судску заштиту, која се остварује сходно применом закона којим се уређује заштита изборног права у изборном поступку.

Права и дужности одборника ближе се уређују пословником Скупштине општине.

Накнаде и друга примања одборника

Члан 39.

Право одборника на изгубљену зараду, путне трошкове за долазак и одлазак на седницу Скупштине општине и њених радних тела, дневнице и накнаду других трошкова везаних за вршење одборничке функције уређује се посебном одлуком Скупштине општине.

Одборници који живе у сеоским насељима која немају линијски превоз имају право на превоз за долазак и одлазак на седницу Скупштине и њених радних тела.

Надлежност Скупштине општине

Члан 40.

Скупштина општине, у складу са законом:

- 1) доноси Статут општине и пословник Скупштине општине;
- 2) доноси буџет и усваја завршни рачун буџета;
- 3) утврђује стопе изворних прихода Општине, као и начин и мерила за одређивање висине локалних такса и накнада;
- 4) доноси план развоја Општине, планске документе јавних политика, средњорочне планове и друге планске документе, у складу са законом;
- 5) доноси просторни и урбанистички план Општине;
- 6) доноси прописе и друге опште акте из надлежности Општине;
- 7) бира и разрешава локалног омбудсмана;
- 8) расписује општински референдум и референдум на делу територије Општине, изјашњава се о предлозима садржаним у грађанској иницијативи и утврђује предлог одлуке о самодоприносу;
- 9) образује и уређује организацију и рад организација и служби за потребе Општине;
- 10) оснива јавна предузећа и друштва капитала за обављање делатности од општег интереса у складу са законом и овим статутом, даје сагласност на законом одређене опште и друге правне акте и радње јавног предузећа, односно друштва капитала, ради заштите општег интереса;
- 11) оснива установе и организације у области предшколског образовања и васпитања, основног образовања и културе од значаја за општину и за припаднике свих националних заједница, социјалне заштите, примарне здравствене заштите, физичке културе, спорта, омладине, дечје заштите и туризма, прати и обезбеђује њихово функционисање;
- 12) именује и разрешава надзорни одбор и директора јавног предузећа чији је оснивач, даје сагласност на статут јавног предузећа и врши друга права оснивача у складу са законом и оснивачким актом;
- 13) именује и разрешава управни одбор, надзорни одбор и директора установе, организације и службе чији је оснивач и даје сагласност на њихове статуте у складу са законом;
- 14) бира и разрешава председника Скупштине и заменика председника Скупштине;
- 15) поставља и разрешава секретара и заменика секретара Скупштине;
- 16) бира и разрешава председника Општине и, на предлог председника Општине, бира заменика председника Општине и чланове Општинског већа;
- 17) усваја Кадровски план;
- 18) уређује услове и начин обављања комуналних делатности, права и обавезе корисника комуналних услуга, обим и квалитет комуналних услуга и начин вршења надзора над обављањем комуналних делатности, оснива јавна предузећа за обављање комуналне делатности, односно поверава обављање тих делатности друштву капитала или предузетнику, прописује опште услове одржавања комуналног реда и мере за њихово спровођење;
- 19) доноси годишње и средњорочне програме уређивања грађевинског земљишта, одлучује о отуђењу грађевинског земљишта у складу са законом и прописом Општине;
- 20) доноси локалну стамбену стратегију у складу са Националном стамбеном стратегијом, акциони план за њено спровођење и програме стамбене подршке, може основати јавну стамбену агенцију у складу са законом, као и правно лице за обављање послова од јавног интереса у области становања;

- 21) уређује коришћење пословног простора који је у јавној својини Општине, уређује висину закупнине пословног простора и врши друге послове у вези са коришћењем пословног простора, у складу са законом и другим актима Општине;
- 22) уређује критеријуме и поступак давања станова у закуп и њихове куповине;
- 23) прописује висину закупнине за коришћење стамбених зграда, станова и гаража у јавној својини Општине;
- 24) ближе уређује коришћење, одржавање и управљање стварима у јавној својини Општине;
- 25) уређује начин коришћења превозних средстава у јавној својини Општине;
- 26) уређује ближе услове за обављање такси превоза путника;
- 27) доноси програме коришћења и заштите природних вредности и програме заштите животне средине, односно локалне акционе и санационе планове, у складу са стратешким документима и интересима и специфичностима Општине и утврђује посебну накнаду за заштиту и унапређење животне средине;
- 28) доноси годишњи програм заштите, уређење и коришћења пољопривредног земљишта, утврђује против ерозивне мере и њихово спровођење, одлучује о привођењу пашњака другој култури;
- 29) доноси програм развоја туризма у складу са Стратегијом, утврђује висину боравишне таксе на територији Општине;
- 30) доноси локални акциони план за борбу против корупције на нивоу Општине и образује стално радно тело за праћење спровођења локалног акционог плана;
- 31) доноси програм контроле и смањења популације напуштених паса и мачака, уређује држање и заштиту домаћих животиња и кућних љубимаца, у складу са законом;
- 32) доноси оперативни план за воде другог реда, одређује место и начин коришћења воде за рекреацију, укључујући и купање;
- 33) доноси акциони план за спровођење Националне стратегије за младе на територији Општине, може основати канцеларију за младе;
- 34) доноси програм и план енергетске ефикасности;
- 35) одлучује о прибављању и отуђењу непокретности у јавној својини Општине, заснивању хипотеке на непокретностима у јавној својини Општине, као и о преносу права својине на другог носиоца права јавне својине;
- 36) одлучује о улагању ствари у јавној својини Општине и права у капитал јавног предузећа и друштва капитала чији је оснивач, у складу са законом;
- 37) одлучује о преносу права коришћења на стварима у својини Општине, установама, јавним агенцијама и другим организацијама чији је оснивач Општина;
- 38) одлучује о давању концесије када су јавна тела и предмет концесије у надлежности Општине, даје сагласност на концесиони акт;
- 39) даје сагласност и усваја предлог пројекта јавно-приватног партнерства, даје сагласност на нацрт јавног уговора у пројекту јавно-приватног партнерства и даје овлашћење председнику Општине да потпише јавни уговор у име Општине;
- 40) образује Штаб за ванредне ситуације, доноси план и програм развоја система заштите спасавања;
- 41) образује робне резерве и утврђује њихов обим и структуру;
- 42) утврђује општинске таксе и друге локалне приходе који Општини припадају по закону;
- 43) утврђује висину доприноса за уређивање грађевинског земљишта;
- 44) утврђује накнаду за комуналне услуге и даје сагласност на одлуку о промени цена комуналних услуга, у складу са законом;
- 45) утврђује критеријуме и поступак за регресирање трошкова боравка у предшколској установи за децу из материјално угрожених породица;
- 46) доноси акт о јавном задуживању Општине, у складу са законом којим се уређује јавни дуг;
- 47) прописује радно време угоститељских, трговинских и занатских објеката;
- 48) даје мишљење о републичком, покрајинском и регионалном просторном плану;
- 49) оснива стална и повремена радна тела за разматрање питања из њене надлежности;
- 50) подноси иницијативу за покретање поступка оснивања, укидања или промене територије Општине;

- 51) предлаже Влади Републике Србије утврђивање јавног интереса за експропријацију у корист Општине;
- 52) даје мишљење о законима којима се уређују питања од интереса за локалну самоуправу;
- 53) разматра извештај о раду и даје сагласност на програм рада корисника буџета;
- 54) одлучује о сарадњи и удруживању са градовима и општинама, удружењима, хуманитарним и другим организацијама;
- 55) информише јавност о свом раду;
- 56) покреће поступак за оцену уставности и законитости закона и другог општег акта Републике Србије, којим се повређује право на локалну самоуправу;
- 57) организује службу правне помоћи грађанима;
- 58) уређује организацију и рад мировних већа;
- 59) утврђује празник Општине;
- 60) даје сагласност на употребу имена, грба и другог обележја Општине;
- 61) уређује поступак, услове и критеријуме за додељивање јавних признања и почасних звања које додељује Општина и одлучује о додели јавних признања и почасних звања;
- 62) одлучује о називима улица, тргова, градских четврти, заселака и других делова насељених места;
- 63) разматра и усваја годишње извештаје о раду јавних предузећа, установа и других јавних служби чији је оснивач или већински власник Општина;
- 64) разматра извештаје Савета за међунационалне односе;
- 65) разматра извештај о раду локалног омбудсмана;
- 66) доноси мере и усваја препоруке за унапређење људских и мањинских права;
- 67) обавља и друге послове утврђене законом и овим статутом.

Кворум за рад и одлучивање

Члан 41.

Скупштина општине одлучује ако седници присуствује већина од укупног броја одборника.

Скупштина општине одлучује већином гласова присутних одборника, уколико законом или овим статутом није другачије одређено.

Скупштина општине већином гласова од укупног броја одборника:

- 1) доноси Статут;
- 2) доноси буџет и усваја завршни рачун буџета;
- 3) доноси план развоја Општине и Стратегије којима се утврђују правци деловања Општине у одређеној области;
- 4) доноси просторни план;
- 5) доноси урбанистичке планове;
- 6) одлучује о јавном задуживању Општине;
- 7) одлучује о сарадњи и удруживању са другим јединицама локалне самоуправе и о сарадњи са јединицама локалне самоуправе у другим државама;
- 8) одлучује о образовању, подручју за које се образује, промени подручја и укидању месних заједница и других облика месне самоуправе;
- 9) одлучује о називима улица, тргова, градских четврти, заселака и других делова насељених места;
- 10) утврђује празник Општине ;
- 11) одлучује о додели звања „почасни грађанин“ Општине;
- 12) доноси одлуку о делокругу, саставу, избору чланова и начину рада Савета за међунационалне односе;
- 13) одлучује и у другим случајевима утврђеним законом и овим статутом.

Сазивање

Члан 42.

Седницу Скупштине општине сазива председник Скупштине општине, по потреби, а најмање једном у три месеца.

Председник Скупштине општине је дужан да седницу закаже на захтев председника Општине, Општинског већа или једне трећине одборника, у року од седам дана од дана подношења захтева, тако да дан одржавања седнице буде најкасније у року од 15 дана од дана подношења захтева.

У ситуацијама које оправдавају хитност у сазивању седнице, председник Скупштине општине може заказати седницу у року који није краћи од 24 часа од пријема захтева,

Захтев за сазивање седнице из става 3. овог члана мора да садржи разлоге који оправдавају хитност сазивања, као и образложење последица које би наступиле њеним несазивањем.

Минималан рок за сазивање седнице Скупштине општине из става 3. овог члана, не односи се на сазивање седнице Скупштине општине у условима проглашене ванредне ситуације.

Ако председник Скупштине општине не закаже седницу у року из става 2. овог члана, седницу може заказати подносилац захтева, а председава одборник кога одреди подносилац захтева.

Председник Скупштине општине може одложити седницу коју је сазвао само у случају када не постоји кворум потребан за рад, а у другим случајевима о одлагању седнице одлучује Скупштина општине.

Јавност рада

Члан 43.

Седнице Скупштине општине су јавне.

За јавност рада Скупштине општине одговоран је председник Скупштине општине.

Седницама Скупштине општине могу присуствовати представници средстава јавног информисања, овлашћени представници предлагача, као и друга заинтересована лица, у складу са пословником Скупштине општине.

У случају да не постоји могућност да сви заинтересовани присуствују седници Скупштине, председник Скупштине ће одлучити коме ће омогућити присуство седници полазећи од редоследа пријављивања и интереса пријављених за тачке на дневном реду.

Скупштина општине може одлучити да седница Скупштине не буде јавна из разлога безбедности и других разлога утврђених законом.

Радна тела Скупштине општине

Члан 44.

Скупштина општине оснива стална и повремена радна тела за разматрање питања из њене надлежности.

Радна тела дају мишљење на предлоге одлука и аката које доноси Скупштина општине и обављају друге послове утврђене овим статутом и пословником Скупштине општине.

Пословником Скупштине општине утврђују се број и задаци сталних радних тела, избор, права и дужности председника и чланова сталних радних тела, као и друга питања од значаја за рад сталних радних тела.

Актом о образовању повремених радних тела утврђује се његов назив и област за коју се оснива, задаци радних тела, број чланова радних тела, рок за извршење задатака, права и дужности председника и чланова радних тела и друга питања од значаја за рад радних тела.

Јавно слушање

Члан 45.

Радно тело може организовати јавно слушање о предлозима одлука и других прописа о којима одлучује Скупштина општине.

Организовање и спровођење јавног слушања, као и обавештавање председника Скупштине општине и јавности о изнетим мишљењима и ставовима на јавном слушању, ближе се уређују Пословником Скупштине општине.

Председник Скупштине

Члан 46.

Скупштина општине има председника Скупштине.

Председник Скупштине организује рад Скупштине општине, сазива и председава њеним седницама, остварује сарадњу са председником Општине и Општинским већем, стара се о остваривању јавности рада, потписује акта која Скупштина општине доноси и обавља друге послове утврђене законом, овим статутом и Пословником Скупштине општине.

Председник Скупштине може бити на сталном раду у општини.

Избор председника

Члан 47.

Председник Скупштине се бира из реда одборника, на предлог најмање 1/3 одборника, на период од четири године, тајним гласањем, већином гласова од укупног броја одборника Скупштине општине.

Одборник може да учествује у предлагању само једног кандидата.

Ако је предложено више кандидата, а ниједан од предложених кандидата не добије потребну већину гласова, понавља се поступак кандидовања и избора.

Разрешење председника Скупштине

Члан 48.

Председник Скупштине може бити разрешен пре истека мандата:

- 1) на лични захтев,
- 2) на предлог најмање трећине одборника.

Предлог се подноси у писаној форми и мора бити образложен.

Разрешење се врши на начин и по поступку који је предвиђен за његов избор.

Заменик председника Скупштине

Члан 49.

Председник Скупштине има заменика који га замењује у случају његове одсутности и спречености да обавља своју дужност.

Заменик председника Скупштине бира се и разрешава на исти начин као и председник Скупштине.

Ако заменику председника Скупштине мирују права из радног односа услед избора на ту функцију, заменик председника Скупштине може бити на сталном раду у Општини.

Секретар Скупштине

Члан 50.

Скупштина општине има секретара који се стара о обављању стручних послова у вези са сазивањем и одржавањем седница Скупштине општине и њених радних тела и руководи административним пословима везаним за њихов рад.

Секретар Скупштине се поставља на четири године, на предлог председника Скупштине, и може бити поново постављен.

За секретара Скупштине општине може бити постављено лице које има стечено високо образовање из научне области правне науке на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, са положеним стручним испитом за рад у органима управе и радним искуством од најмање три године.

Скупштина општине може, на образложен предлог председника Скупштине разрешити секретара и пре истека мандата.

Секретар може имати заменика који га замењује у случају његове одсутности.

Заменик секретара Скупштине општине поставља се и разрешава на исти начин под истим условима као и секретар.

Секретар Скупштине је одговоран за благовремено достављање података, списка и исправа, када то захтева надлежни орган Републике који врши надзор над радом и актима Скупштине општине.

Пословник Скупштине

Члан 51.

Начин припреме, вођење и рад седнице Скупштине општине и њених радних тела и друга питања везана за њихов рад уређују се пословником Скупштине.

Пословник доноси Скупштина општине већином гласова од укупног броја одборника.

2. Извршни органи Општине

Извршни органи

Члан 52.

Извршни органи Општине су председник Општине и Општинско веће.

а) Председник Општине

Избор председника и заменика председника Општине

Члан 53.

Председника Општине бира Скупштина општине, из реда одборника, на период од четири године, тајним гласањем, већином гласова од укупног броја одборника Скупштине општине.

Председник Општине има заменика који га замењује у случају његове одсутности и спречености да обавља своју дужност.

Председник Скупштине општине предлаже кандидата за председника Општине.

Кандидат за председника Општине предлаже кандидата за заменика председника Општине из реда одборника кога бира Скупштина општине на исти начин као и председника Општине.

Нespoјивост функција

Члан 54.

Председнику Општине и заменику председника Општине избором на ове функције престаје мандат одборника у Скупштини општине.

Председник Општине и заменик председника Општине су на сталном раду у Општини.

Надлежност

Члан 55.

Председник Општине:

- 1) представља и заступа Општину;
- 2) предлаже начин решавања питања о којима одлучује Скупштина општине;
- 3) наредбодавац је за извршење буџета;
- 4) оснива општинску службу за инспекцију коришћења буџетских средстава и службу за интерну ревизију Општине;
- 5) оснива буџетски фонд и утврђује програм коришћења средстава буџетског фонда, у складу са законом;
- 6) даје сагласност на опште акте којима се уређује број и структура запослених у установама које се финансирају из буџета Општине и на број и структуру запослених и других лица која се ангажују на остваривању програма или дела програма корисника буџета Општине;

- 7) усмерава и усклађује рад Општинске управе;
- 8) представља Општинско веће, сазива и води његове седнице;
- 9) доноси појединачне акте за које је овлашћен законом, овим статутом или одлуком Скупштине општине;
- 10) доноси решење о давању у закуп грађевинског земљишта у јавној својини Општине у складу са законом, другим прописима и програмом коришћења грађевинског земљишта;
- 11) одлучује о давању у закуп, односно на коришћење непокретности у јавној својини Општине, у складу са законом и прописом Општине;
- 12) одлучује о прибављању и располагању покретним стварима у јавној својини Општине;
- 13) даје претходну сагласност носиоцима права коришћења на стварима у јавној својини Општине (месним заједницама, установама и другим организацијама) за давање у закуп тих ствари;
- 14) врши распоред службених зграда и пословних просторија у јавној својини Општине;
- 15) закључује уговоре у име Општине, на основу овлашћења из закона, статута и одлука Скупштине општине;
- 16) у име Општине закључује колективне уговоре за органе и за предузећа, установе и друге јавне службе чији је оснивач Општина;
- 17) одлучује о организовању и спровођењу јавних радова;
- 18) закључује уговор о донацији од физичког или правног лица;
- 19) доноси одлуку о проглашењу ванредне ситуације у Општини, у складу са законом, командант је Општинског штаба за ванредне ситуације по положају, доноси одлуку о проглашењу и о укидању ванредне ситуације на предлог Општинског штаба за ванредне ситуације;
- 20) доноси одлуку о проглашењу дана жалости у Општини;
- 21) усваја извештаје о извршењу буџета Општине и доставља их Скупштини општине;
- 22) информише јавност о свом раду;
- 23) подноси жалбу Уставном суду Републике Србије ако се појединачним актом или радњом државног органа или органа Општине онемогућава вршење надлежности Општине;
- 24) образује стручна саветодавна радна тела за поједине послове из своје надлежности;
- 25) поставља и разрешава помоћника председника Општине;
- 26) доноси акта из надлежности Скупштине општине у случају ратног стања или елементарних непогода, с тим што је дужан да их поднесе на потврду Скупштини чим она буде у могућности да се састане;
- 27) врши и друге послове утврђене овим статутом и другим актима Општине.

Председник Општине је одговоран за благовремено достављање података, списка и исправа када то захтева надлежни орган Републике који врши надзор над радом и актима извршних органа Општине.

Помоћник председника Општине

Члан 56.

Председник Општине може да има једног помоћника који обавља послове из појединих области као што су економски развој, урбанизам, примарна здравствена заштита, заштита животне средине, пољопривреде, комуналне делатности, развој месних заједница и др.

Помоћник председника општине покреће иницијативе, предлаже пројекте и даје мишљења у вези са питањима која су од значаја за развој општине у области за коју је постављен, врши и друге послове по налогу председника Општине.

Председник Општине поставља и разрешава помоћника који обавља послове најдуже док траје дужност председника Општине.

Помоћник председника Општине поставља се у кабинету председника Општине.

б). Општинско веће

Састав и избор

Члан 57.

Општинско веће чине председник Општине, заменик председника Општине, и пет члана Општинског већа.

Председник Општине је председник Општинског већа.

Заменик председника Општине је члан Општинског већа по функцији.

Чланове Општинског већа бира Скупштина општине, на период од четири године, тајним гласањем, већином гласова од укупног броја одборника.

Кандидате за чланове Општинског већа предлаже кандидат за председника Општине.

Када одлучује о избору председника Општине, Скупштина општине истовремено и обједињено одлучује о избору заменика председника Општине и чланова Општинског већа.

Чланови Општинског већа могу бити на сталном раду у општини.

Нespoјивост функција

Члан 58.

Чланови Општинског већа не могу истовремено бити и одборници, а могу бити задужени за једно или више одређених подручја из надлежности Општине.

Одборнику који буде изабран за члана Општинског већа престаје одборнички мандат.

Надлежност

Члан 59.

Општинско веће:

- 1) предлаже Статут, буџет и друге одлуке и акте које доноси Скупштина општине;
- 2) непосредно извршава и стара се о извршавању одлука и других аката Скупштине општине;
- 3) доноси одлуку о привременом финансирању у случају да Скупштина општине не донесе буџет пре почетка фискалне године;
- 4) врши надзор над радом Општинске управе, поништава или укида акте Општинске управе који нису у сагласности са законом, статутом и другим општим актом или одлуком које доноси Скупштина општине;
- 5) решава у управном поступку у другом степену о правима и обавезама грађана, предузећа и установа и других организација у управним стварима из надлежности Општине;
- 6) прописује посебне елементе процене ризика и учесталост вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика из изворне надлежности Општине, као и посебне елементе плана одређеног инспекцијског надзора из изворне надлежности Општине;
- 7) прати реализацију програма пословања и врши координацију рада јавних предузећа чији је оснивач Општина;
- 8) подноси тромесечни извештај о раду јавних предузећа Скупштини општине, ради даљег извештавања у складу са законом којим се уређује правни положај јавних предузећа;
- 9) предлаже акта које доноси Скупштина општине ради заштите општег интереса у јавном предузећу и друштву капитала чији је оснивач Општина;
- 10) одлучује решењем о употреби средстава текуће и сталне буџетске резерве;
- 11) стара се о извршавању поверених надлежности из оквира права и дужности Републике;
- 12) поставља и разрешава начелника Општинске управе;
- 13) поставља општинског правобраниоца;
- 14) доноси План одбране Општине који је саставни део Плана одбране Републике Србије, усклађује припреме за одбрану правних лица у делатностима из надлежности Општине са Планом одбране Републике Србије, доноси одлуку о организовању и функционисању цивилне заштите и јединица опште намене;
- 15) доноси Процену угрожености и План заштите и спасавања у ванредним ситуацијама и План заштите од удеса;

- 16) образује жалбену комисију;
- 17) образује стручна саветодавна радна тела за поједине послове из своје надлежности;
- 18) информише јавност о свом раду;
- 19) доноси пословник о раду на предлог председника Општине;
- 20) врши и друге послове у складу са законом.

Одлуку из тачке 3. овог члана Општинско веће доноси већином гласова од укупног броја чланова Општинског већа.

Положај председника Општине у Општинском већу

Члан 60.

Председник Општине представља Општинско веће, сазива и води његове седнице.

Председник Општине је одговоран за законитост рада Општинског већа

Председник општине је дужан да обустави од примене одлуку Општинског већа за коју сматра да није сагласна закону.

Кворум за рад и одлучивање

Члан 61.

Општинско веће може да одлучује ако седници присуствује већина од укупног броја његових чланова.

Општинско веће одлучује већином гласова присутних чланова ако законом или овим статутом за поједина питања није предвиђена друга већина.

Пословник Општинског већа

Члан 62.

Организација, начин рада и одлучивања Општинског већа, детаљније се уређују његовим пословником, у складу са законом и овим статутом.

Подношење извештаја Скупштини општине

Члан 63.

Председник Општине и Општинско веће дужни су да редовно извештавају Скупштину општине, по сопственој иницијативи или на њен захтев, а најмање једном годишње о извршавању одлука и других аката Скупштине општине.

Општинско веће је дужно да Скупштини општине подноси тромесечни извештај о раду.

Разрешење и оставка председника општине

Члан 64.

Председник Општине може бити разрешен пре истека времена на које је биран, на образложен предлог најмање 1/3 одборника, на исти начин на који је изабран.

О предлогу за разрешење председника Општине мора се расправљати и одлучивати у року од 15 дана од дана достављања предлога председнику Скупштине општине, уз примену минималног рока за сазивање седнице из члана 42. став 3. и 5. овог статута.

Ако Скупштина општине не разреши председника Општине, одборници који су поднели предлог за разрешење не могу поново предложити разрешење председника Општине пре истека рока од шест месеци од одбијања претходног предлога.

Председник општине може поднети оставку.

О поднетој оставци председника Општине, председник Скупштине општине обавештава одборнике на почетку прве наредне седнице Скупштине.

Дејство разрешења и оставке председника Општине

Члан 65.

Разрешењем, односно оставком председника општине престаје мандат заменика председника општине и Општинског већа.

Разрешење и оставка заменика председник Општине, односно члана Општинског већа

Члан 66.

Заменик председника Општине, односно члан Општинског већа, може бити разрешен пре истека времена на које је биран, на предлог председника Општине или најмање 1/3 одборника, на исти начин на који је изабран.

Председник општине је дужан да истовремено са предлогом за разрешење заменика председника Општине или члана Општинског већа, Скупштини општине поднесе предлог за избор новог заменика председника Општине или члана Општинског већа, која истовремено доноси одлуку о разрешењу и о избору.

У случају да Скупштина општине разреши заменика председника Општине или члана Општинског већа на предлог једне трећине одборника, председник Општине је дужан да на првој наредној седници Скупштине општине поднесе предлог за избор новог заменика председника Општине, односно члана Општинског већа.

О поднетој оставци заменика председника Општине или члана Општинског већа, председник Скупштине општине обавештава одборнике на почетку прве наредне седнице Скупштине општине.

У случају из става 4. овог члана, председник Општине је дужан да на наредној седници Скупштине Општине поднесе предлог за избор новог заменика председника Општине, односно члана Општинског већа.

Вршење текућих послова по престанку мандата због разрешења или оставке

Члан 67.

Председник општине, заменик председника Општине или члан Општинског већа који су разрешени или су поднели оставку, остају на дужности и врше текуће послове до избора новог председника Општине, заменика председника општине или члана Општинског већа.

Престанак мандата извршних органа Општине због престанка мандата Скупштине

Члан 68.

Престанком мандата Скупштине општине престаје мандат председнику Општине и Општинском већу, с тим да они врше текуће послове из своје надлежности до ступања на дужност новог председника Општине и Општинског већа, односно председника и чланова привременог органа ако је Скупштини мандат престао због распуштања Скупштине.

3. Општинска управа

Општинска управа

Члан 69.

Управне послове у оквиру права и дужности Општине и одређене стручне и административно-техничке послове за потребе Скупштине општине, председника Општине и Општинског већа, врши Општинска управа.

Надлежност

Члан 70.

Општинска управа:

- 1) припрема прописе и друге акте које доноси Скупштина општине, председник Општине и Општинско веће;
- 2) извршава одлуке и друге акте Скупштине општине, председника Општине и Општинског већа;
- 3) решава у управном поступку у првом степену о правима и дужностима

- грађана, предузећа, установа и других организација у управним стварима из надлежности Општине;
- 4) обавља послове управног надзора над извршавањем прописа и других општих аката Скупштине општине;
  - 5) извршава законе и друге прописе чије је извршавање поверено Општини;
  - 6) води законом прописане евиденције ми стара се о њиховом одржавању;
  - 7) обавља стручне и административно-техничке послове за потребе рада Скупштине општине, председника Општине и Општинског већа;
  - 8) пружа помоћ месној заједници у обављању административно-техничких и финансијско-материјалних послова;
  - 9) доставља извештај о свом раду на извршењу послова из надлежности Општине и поверених послова, председнику Општине, Општинском већу и Скупштини Општине по потреби, а најмање једном годишње.

Начела деловања Општинске управе

Члан 71.

Општинска управа поступа према правилима струке, непристрасно и политички неутрално и дужна је да сваком омогући једнаку правну заштиту у остваривању права, обавеза и правних интереса.

Општинска управа дужна је да грађанима омогући брзо и делотворно остваривање њихових права и правних интереса.

Општинска управа дужна је да грађанима даје потребне податке и обавештења и пружа правну помоћ.

Општинска управа дужна је да сарађује са грађанима и да поштује личност и достојанство грађана.

Када органи Општине решавају о правима, обавезама или правним интересима физичког или правног лица, односно друге странке, Општинска управа по службеној дужности врши увид, прибавља и обрађује податке из евиденција, односно регистара које у складу са посебним прописима воде државни органи, органи територијалне аутономије, јединица локалне самоуправе и имаоци јавних овлашћења, у складу са законом.

Увид, прибављање и обрада података из евиденција, односно регистара који се воде у електронском облику у поступку из става 5. овог члана, врши се путем информационог система који обезбеђује сигурност и заштиту података о личности.

У поступку из става 5. овог члана Општинска управа може вршити увид, прибављати и обрађивати само оне податке који су законом или посебним прописом утврђени као неопходни за решавање о одређеном праву, обавези или правном интересу странке.

Организација Општинске управе

Члан 72.

Општинска управа образује се као јединствени орган.

Руковођење

Члан 73.

Општинском управом руководи начелник.

За начелника Општинске управе може бити постављено лице које има стечено високо образовање из научне области правне науке на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, најмање пет година радног искуства у струци и положен државни стручни испит за рад у органима државне управе.

Постављење начелника и заменика начелника Општинске управе

Члан 74.

Начелника Општинске управе поставља Општинско веће, на основу јавног огласа на пет година.

Начелник Општинске управе може имати заменика који га замењује у случају његове одсутности и спречености да обавља своју дужност.

Заменик начелника Општинске управе се поставља на исти начин и под истим условима као начелник.

Одговорност начелника

Члан 75.

Начелник за свој рад и рад Општинске управе одговара Општинском већу.

Уређење Општинске управе

Члан 76.

Одлуку о Општинској управи доноси Скупштина општине на предлог Општинског већа.

Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији Општинске управе, посебних органа, служби и организација обједињује начелник Општинске управе и доставља Општинском већу на усвајање.

Овлашћења у вршењу управног надзора

Члан 77.

Општинска управа у обављању управног надзора може:

- 1) наложити решење извршење мера и радњи у одређеном року;
- 2) изрећи новчану казну;
- 3) поднети пријаву надлежном органу за учињено кривично дело или привредни преступ и поднети захтев за покретање прекршајног поступка;
- 4) издати привремено наређење, односно забрану;
- 5) обавестити други орган, ако постоје разлози, за предузимање мера за које је тај орган надлежан;
- 6) предузети и друге мере за које је овлашћена законом, прописом или општим актом.

Овлашћења и организација за обављање послова из става 1. овог члана, ближе се уређују одлуком Скупштине општине.

Примена прописа у управном поступку

Члан 78.

У поступку пред Општинском управом, у коме се решава о правима, обавезама и интересима грађана и правних лица, примењују се прописи о управном поступку

Сукоб надлежности

Члан 79.

Општинско веће решава сукоб надлежности између Општинске управе и других предузећа, организација и установа када на основу одлуке Скупштине општине одлучују о појединим правима грађана, правних лица или других странака.

Услови за обављање управних послова

Члан 80.

Послове Општинске управе који се односе на остваривање права, обавеза и интереса грађана и правних лица могу обављати лица која имају прописану школску спрему, положен стручни испит за рад у органима државне управе и одговарајуће радно искуство, у складу са законом и другим прописом.

Изузеће

Члан 81.

- изузећу начелника Општинске управе решава Општинско веће.
- изузећу службеног лица у Општинској управи решава начелник.

4. Општинско правобранилаштво

Члан 82.

Послове правне заштите имовинских права и интереса Општине обавља Општинско правобранилаштво.

Образовање, уређење и организација, као и друга питања од значаја за рад Општинског правобранилаштва, утврђује се одлуком Скупштине општине у складу са основама за уређење и организацију правобранилаштва прописаних законом.

V. НЕПОСРЕДНО УЧЕШЋЕ ГРАЂАНА У ОСТВАРИВАЊУ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Облици непосредног учешћа грађана

Члан 83.

Грађани Општине непосредно учествују у остваривању послова Општине путем грађанске иницијативе, збора грађана и референдумом.

Грађанска иницијатива

Члан 84.

Грађани путем грађанске иницијативе предлажу Скупштини општине доношење акта којим ће се уредити одређено питање из надлежности Општине, промену статута или других аката и расписивање референдума у складу са законом.

Општинска управа је дужна да грађанима пружи стручну помоћ приликом формулисања предлога садржаног у грађанској иницијативи.

Грађанска иницијатива пуноважно је покренута ако је листа потписника грађанске иницијативе састављена у складу са законом и ако је исту потписало 5 % од укупног броја грађана са бирачким правом.

О предлогу из става 1. овога члана, Скупштина општине је дужна да одржи расправу и да достави образложен одговор грађанима у року од 60 дана од дана добијања предлога.

Збор грађана

Члан 85.

Збор грађана расправља и даје предлоге о питањима из надлежности органа општине.

Сазивање збора

Члан 86.

Збор грађана сазива се за насељено место или део насељеног места, који може бити: заселак, улица, део градског насеља, подручје месне заједнице или другог облика месне самоуправе.

Збор грађана сазива председник Општине, председник Скупштине општине, овлашћени представник месне заједнице или другог облика месне самоуправе или најмање 50 грађана са пребивалиштем на подручју, за које се збор сазива и најмање једна четвртина одборника, најмање осам дана пре дана одржавања.

Општинска управа је дужна да пружи помоћ сазивачу у сазивању и припремању одржавања збора грађана.

Предлог за сазивање збора може упутити орган Општине надлежан за одлучивање о питању које се разматра на збору.

О сазваном збору, грађани се обавештавају истицањем акта о сазивању збора на интернет презентацији Општине, на огласној табли Општине, преко средстава информисања или на други уобичајан начин.

Сазивач је обавезан да обавести Општинску управу о одржавању збора.

Рад збора и утврђивање ставова збора

Члан 87.

Збором грађана председава сазивач или лице које он овласти.

Збор грађана разматра предлог и заузима ставове о њима ако му присуствује 5% грађана са бирачким правом са подручја за које је збор сазван.

Право учешћа у разматрању питања, покретању иницијатива и предлагању појединих решења, имају сви пунолетни грађани Општине.

Право одлучивања на збору грађана имају и грађани чије је пребивалиште или имовина на подручју за које је збор сазван.

Одлуке на збору грађана се доносе већином присутних грађана са правом одлучивања.

Општинска управа дужна је да пружи стручну помоћ грађанима приликом формулисања предлога, односно захтева збора грађана, а пре њиховог упућивања надлежним органима Општине.

Начин рада и утврђивања ставова збора уређују се одлуком Скупштине општине.

Поступање надлежног органа Општине по одржаном збору

Члан 88.

Органи Општине дужни су да у року од 60 дана од дана одржавања збора грађана, размотре захтеве и предлоге грађана, заузму став о њима, односно донесу одговарајућу одлуку или меру и о томе обавесте грађане.

Референдум

Члан 89.

Скупштина општине може на сопствену иницијативу већином гласова од укупног броја одборника да распише референдум о питањима из своје надлежности.

Скупштина општине је дужна да распише референдум о питању из своје надлежности на захтев грађана Општине.

Захтев грађана из става 2. овог члана пуноважан је ако је листа потписника захтева састављена у складу са законом и ако је исту потписало најмање 10% грађана са бирачким правом на територији Општине.

Одлука путем референдума донета је ако се за њу изјаснила већина грађана са бирачким правом на територији Општине која је гласала, под условом да је гласало више од половине укупног броја грађана са бирачким правом на територији Општине.

Одлука донета на референдуму је обавезна, а Скупштина општине је не може ставити ван снаге, нити изменама и допунама мењати њену суштину у периоду од годину дана од дана доношења одлуке.

Референдум на делу територије Општине

Члан 90.

Скупштина општине дужна је да распише референдум на делу територије о питању које се односи на потребе, односно интересе становништва тог деле територије, ако је листа потписника захтева за расписивање референдума састављена у складу са законом и ако је исту потписало најмање 10% бирача са пребивалиштем на делу територије Општине за који се тражи расписивање референдума.

Петиција грађана

Члан 91.

Петиција је писано обраћање појединца или групе грађана са пребивалиштем на територији Општине, којим се од одређеног органа Општине тражи да покрене поступак или предузме меру или радњу из своје надлежности.

Петиција обавезно садржи:

- 1) назив органа коме се упућује,
- 2) правни основ за подношење петиције са захтевом да се на петицију одговори,
- 3) јасно формулисан захтев, односно предлог подносиоца, са образложењем,
- 4) име, презиме и пребивалиште подносиоца петиције и
- 5) потпис подносиоца петиције.

Орган Општине коме је упућена петиција је дужан да у року од 30 дана од дана достављања, обавести подносиоца петиције о свом ставу поводом захтева, односно предлога садржаних у петицији.

Општинска управа је дужна да грађанима пружи стручну помоћ у формулисању петиције, као и да им пружи потребне податке и обавештења од значаја за формулисање образложеног захтева, односно предлога садржаних у петицији.

Притужба грађана

Члан 92.

Органи Општине дужни су да свима омогуће подношење притужби на свој рад и на неправилан рад запослених у Општинској управи и њихов однос према грађанима.

Органи Општине дужни су да испитају наводе истакнути у притужби, који указују на пропусте и неправилности у њиховом раду и да у складу са законом покрену одговарајући поступак за санкционисање и отклањање пропуста и неправилности.

Органи Општине дужни су да дају подносиоцу притужбе, одговоре и информације о томе да ли је и како по притужби поступљено у року од 30 дана, ако подносилац притужбе то захтева.

VI. ДРУГИ ОБЛИЦИ УЧЕШЋА ГРАЂАНА У ПОСОВИМА ОПШТИНЕ

Јавна анкета

Члан 93.

Органи Општине могу консултовати грађане о питањима из своје надлежности. Консултације из става 1. овог члана врше се путем јавне анкете.

Јавна расправа

Члан 94.

Јавна расправа представља скуп различитих активности, предузетих у унапред предвиђеном временском оквиру, у циљу прибављања предлога и ставова грађана о нацрту новог акта.

Јавна расправа обавезно укључује организовање најмање једног отвореног састанка представника надлежних органа Општине, односно јавних служби са заинтересованим грађанима, представницима удружења грађана и средстава јавног обавештавања (округли столови, трибине, презентације и сл.) и прикупљање предлога, сугестија и мишљења грађана и осталих учесника у јавној расправи у писаној или електронској форми.

Орган надлежан за организовање јавне расправе је дужан да грађанима из свих делова Општине омогући учешће у јавној расправи.

Начин и поступак организовања и спровођења јавне расправе ближе се уређује посебном одлуком Скупштине општине.

Време трајања расправе

Члан 95.

Јавна расправа траје најмање 10 дана.

**Објављивање отпочињања рада
на припреми прописа
Члан 96.**

Надлежни орган Општине је дужан да на интернет презентацији Општине, односно на други примерен начин обавести јавност да је отпочео рад на припреми прописа које доноси скупштина.

**Обавезна јавна расправа
Члан 97.**

Органи Општине дужни су да одрже јавну расправу:

- 1) у поступку припреме статута;
- 2) у поступку припреме буџета Општине (у делу планирања инвестиција);
- 3) у поступку припреме стратешких планова развоја;
- 4) у поступку утврђивања стопа изворних прихода Општине;
- 5) у поступку припреме просторних и урбанистичких планова;
- 6) у другим случајевима предвиђеним законом и статутом Општине.

Јавна расправа из става 1. овог члана спроводи се о нацрту акта (одлуке плана и другог акта у припреми), а може се спровести и раније на предлог органа надлежног за припрему и утврђивање нацрта.

Јавну расправу из става 1. овог члана организује Општинско веће на начин и у време које предложи орган надлежан за утврђивање нацрта, ако овим статутом или посебном одлуком из члана 100. став 4. овог статута није другачије одређено.

**Јавна расправа на основу предлога,
односно захтева
Члан 98.**

Јавна расправа може се спровести у поступку доношења других општих аката из надлежности Скупштине општине на основу захтева предлагача општег акта, једне трећине одборника или предлога 100 грађана.

Ради спровођења јавне расправе, предлог грађана је потребно да својим потписима подржи најмање 100 грађана са бирачким правом на територији Општине.

Прикупљање потписа грађана за спровођење јавне расправе из става 1. овог члана спроводи се у складу са прописима који уређују грађанску иницијативу.

Надлежно радно тело Скупштине општине одлучује по примљеном предлогу, односно захтеву из става 1. овог члана.

Уколико надлежно радно тело Скупштине општине прихвати предлог, односно захтев из става 1. овог члана, Општинско веће организује јавну расправу, по правилу, на начин и у време које је у тим поднесцима предложено.

**Организовање јавне расправе
Члан 99.**

Општинско веће организује јавну расправу, одређује начин спровођења, место и време трајања јавне расправе.

Општинско веће упућује јавни позив грађанима, удружењима, стручној и осталој јавности за учешће у јавној расправи.

Јавни позив за учешће на јавној расправи, објављује се на интернет презентацији Општине и на други погодан начин. Уз јавни позив обавезно се објављује програм спровођења јавне расправе као и нацрт акта који је предмет јавне расправе.

Општинско веће може упутити позив за учешће на јавној расправи одређеним појединцима, представницима органа, организација и удружења за које се сматра да су заинтересовани за акт који се разматра.

О току јавне расправе сачињава се извештај који садржи све предлоге и сугестије изнете у јавној расправи, као и ставове органа надлежног за припрему предлога акта о поднетим предлозима и сугестијама са образложењем разлога за њихово прихватање, односно неприхватање.

Извештај из става 5. овог члана објављује се на интернет презентацији Општине и на други погодан начин.

Утврђивање предлога акта после спроведене расправе

Члан 100.

Орган надлежан за утврђивање предлога акта о којем је спроведена јавна расправа, дужан је да приликом утврђивања предлога акта води рачуна о сугестијама и предлозима датим у јавној расправи.

VII. МЕСНА САМОУПРАВА

Облици месне самоуправе

Члан 101.

Ради задовољавања потреба и интереса од непосредног значаја за грађане са одређеног подручја, у Општини се оснивају месне заједнице и други облици месне самоуправе.

Месна заједница се оснива за једно или више села.

Месна заједница, односно други облик месне самоуправе (у даљем тексту месна заједница) оснива се за: насељено место, два или више насељених места, део насељеног места, градску четврт, рејон, стамбени блок, улицу, део једне или више улица, који представља просторну, функционалну и урбанистичку целину и где постоји међусобна интересна повезаност грађана и могућност њиховог организовања.

Правни статус месне заједнице

Члан 102.

Месна заједница има својство правног лица, у оквиру права и дужности утврђени овим статутом и одлуком о оснивању.

Месна заједница има свој печат и рачун.

Имовина месних заједница

Члан 103.

Месна заједница има своју имовину коју могу чинити: покретне ствари, новчана средства као и права и обавезе.

Месна заједница има право коришћења на непокретностима који су у јавној својини Општине.

Предлог за образовање, односно укидање месне заједнице

Члан 104.

Предлог за образовање, односно укидање месне заједнице могу поднети најмање 10% бирача са пребивалиштем на подручју на коме се предлог односи, најмање једна трећина одборника и Општинско веће.

Скупштина општине, уз претходно прибављено мишљење грађана, одлучује о образовању, подручју за које се образује, промени подручја и укидању месних заједница.

Нова месна заједница се образује спајањем две или више постојећих месних заједница или издвајањем дела подручја из једне или више постојећих месних заједница у нову месну заједницу.

Месна заједница се може укинути и њено подручје припојити једној или више постојећих месних заједница.

Променом подручја месне заједнице сматра се и измена граница подручја уколико се извршеном изменом део подручја једне месне заједнице припаја подручју друге месне заједнице.

Одлука из става 2. члана доноси се већином гласова од укупног броја одборника.

Одлука о месним заједницама

Члан 105.

Одлуком о месним заједницама уређује се образовање, односно укидање или промена подручја месне заједнице, правни статус месне заједнице, имовина месне заједнице, права и дужности месне заједнице, број чланова савета, надлежност савета месне заједнице, поступак избора чланова савета месне заједнице, распуштање савета месне заједнице, престанак мандата чланова савета месне заједнице, финансирање месне заједнице, учешће грађана у вршењу послова месне заједнице, сарадња месне заједнице са другим месним заједницама, поступак за оцену уставности и законитости аката месне заједнице, као и друга питања од значаја за рад и функционисање месних заједница на територији Општине.

Савет месне заједнице

Члан 106.

Савет месне заједнице је основни представнички орган грађана на подручју месне самоуправе.

Избори за савет месне заједнице спроводе се по правилима непосредног и тајног гласања на основу општег и једнаког изборног права, у складу са актом о оснивању.

Мандат чланова савета месне заједнице траје 4 године.

Изборе за савет месне заједнице расписује председник Скупштине општине.

Председника савета месне заједнице, бира савет из реда својих чланова, тајним гласањем, већином гласова од укупног броја чланова савета месне заједнице.

Савет месне заједнице:

- 1) доноси статут месне заједнице;
- 2) доноси финансијски план месне заједнице и програме развоја месне заједнице;
- 3) бира и разрешава председника савета месне заједнице;
- 4) предлаже мере за развој и унапређење комуналних и других делатности на подручју месне заједнице;
- 5) доноси пословник о раду савета месне заједнице и друге акте из надлежности месне заједнице;
- 6) покреће иницијативу за доношење нових или измену постојећих прописа Општине;
- 7) врши друге послове из надлежности месне заједнице утврђене статутом Општине, актом о оснивању месне заједнице или другим Општинским прописима.

Савет месне заједнице је дужан да имовину месне заједнице, као и непокретностима у јавној својини Општине на којима има право коришћења, управља, користи и располаже у складу са законом, одлукама Скупштине општине и Статутом месне заједнице.

Ангажовање председника и чланова савета, као и чланова других органа месне заједнице не подразумева стварање додатних финансијских обавеза месној заједници.

Распуштање савета месне заједнице

Члан 107.

Савет месне заједнице може се распустити ако:

- 1) савет не заседа дуже од три месеца;
- 2) не изабере председника савета у року од месец дана од дана одржавања избора за чланове савета месне заједнице или од дана његовог разрешења, односно подношења оставке;
- 3) не донесе финансијски план у року одређеном одлуком Скупштине општине.

Одлуку о распуштању савета месне заједнице доноси Скупштина општине на предлог Општинског већа које врши надзор над законитошћу рада и аката месне заједнице.

Председник Скупштине општине расписује изборе за савет месне заједнице, у року од 15 дана од ступања на снагу одлуке о распуштању савета месне заједнице, с тим да од датум расписивања избора до датума одржавања избора не може протећи више од 45 дана.

До конституисања савета месне заједнице, текуће и неодложне послове месне заједнице обављаће повереник Општине кога именује Скупштина општине истовремено са доношењем одлуке о распуштању савета месне заједнице.

Финансирање месне заједнице

Члан 108.

Средства за рад месне заједнице обезбеђују се из :

- 1) средстава утврђених одлуком о буџету Општине, укључујући и самодопринос,
- 2) донација и
- 3) прихода које месна заједница оствари својом активношћу.

Месна заједница доноси финансијски план на који сагласност даје Општинско веће, у складу са одлуком о буџету Општине.

Поверавање послова месној заједници и организовање рада управе у месним заједницама Члан 109.

Одлуком Скупштине општине може се свим или појединим месним заједницама, поверити вршење одређених послова из надлежности Општине, уз обезбеђивање за то потребних средстава.

Приликом одлучивања о поверавању послова из става 1. овог члана полази се од значаја тих послова за задовољавање свакодневних и непосредних потреба грађана са одређеног подручја.

За обављање одређених послова из надлежности Општинске управе, посебно у вези са остваривањем права грађана, може се организовати рад управе у месним заједницама.

Послове из става 3. овог члана начин и место њиховог вршења, одређује председник Општине, на предлог начелника Општинске управе.

Стручна помоћ у обављању послова месне заједнице Члан 110.

Општинска управа је дужна да месној заједници пружа помоћ у обављању административно – техничких и финансијско – материјалних послова.

Поступак за оцену уставности и законитости општег акта месне заједнице Члан 111.

Општинско веће покреће поступак за оцену уставности и законитости општег акта месне заједнице пред Уставним судом, ако сматра да тај акт није у сагласности са Уставом и законом.

Председник Општине дужан је да обустави од извршења општи акт месне заједнице за који сматра да није сагласан Уставу или закону, решењем које ступа на снагу објављивањем у службеном гласнику града Врања.

Решење о обустави од извршења престаје да важи ако Општинско веће у року од 5 дана од објављивања решења не покрене поступак за оцену уставности и законитости општег акта.

Указивање савету месне заједнице на предузимање одговарајућих мера Члан 112.

Када Општинско веће сматра да Општи акт месне заједнице није у сагласности са статутом Општине, актом о оснивању месне заједнице или другим Општинским прописом, указаће на то савету месне заједнице ради предузимања одговарајућих мера.

Ако савет месне заједнице не поступи по предлозима органа из става 1. овог члана, председник Општине поништиће општи акт месне заједнице решењем које ступа на снагу објављивањем у службеном гласнику града Врања.

Општинско веће, предлаже председник Општине обустављање финансирања активности месне заједнице у којима се финансијска средства не користе у складу са финансијским планом месне заједнице, одлуком о буџету или законом.

VIII. САРАДЊА И УДРУЖИВАЊЕ ОПШТИНЕ

**Сарадња и удруживање Општине
са Општинама и градовима у земљи**

Члан 113.

Општина, органи и службе Општине, као и предузећа, установе и друге организације чији је оснивач, удружује се и остварује сарадњу са другим општинама и градовима и њиховим органима и службама у областима од заједничког интереса и ради њиховог остваривања могу удруживати средства и образовати заједничке органе, предузећа, установе и друге организације и установе, у складу са законом и статутом.

Сарадња из става 1. овог члана подразумева и уступање обављања појединих послова из надлежности Општине другој јединици локалне самоуправе или предузећу, установи и другој организацији чији је оснивач Општина.

Ако Општина закључи споразум о сарадњи са другим Општинама или са градом ради заједничког обављања послова из области комуналних делатности, ти послови заједнички се обављају у складу са законом који уређује комуналне делатности.

Споразум о сарадњи

Члан 114.

Споразумом о сарадњи Општине са другим јединицама локалне самоуправе уређују се: назив и седиште заједничког органа, предузећа или друге организације, врста, обим и начин обављања послова, начин финансирања, управљање и надзор над радом, приступање споразуму других јединица локалне самоуправе, поступак иступања односно одустајања од споразума јединице локалне самоуправе, права и обавезе запослених, као и друга питања од значаја за оснивање, рад и престанак рада, у складу са законом.

Скупштина општине одлучује о закључивању споразума из става 1. овог члана већином гласова од укупног броја одборника и дужна је да га достави министарству надлежном за локалном самоуправом у року од 30 дана од дана закључења споразума.

Заједничко извршавање поверених послова

Члан 115.

Општина може, заједно са једном или више општина, односно са градом, предложити министарству надлежном за локалну самоуправу, заједничко извршавање одређених поверених послова, у складу са законом којим се уређује државна управа и уредбом Владе Републике Србије којом се уређују ближи услови и начин заједничког извршавања поверених послова.

Општина може прихватити предлог надлежног органа државне управе да са једном или више општина, односно са градом, заједнички обезбеди извршавање одређених поверених послова, у складу са законом којим се уређује државна управа и уредбом Владе Републике Србије којом се уређују ближи услови и начин заједничког извршавања поверених послова.

Скупштина општине одлучује о предлогу из става 2. овог члана у року од 30 дана од дана достављања предлога.

Уколико прихвати предлог из става 2. овог члана, Скупштина општине закључује са једном, односно више општина, односно са градом, споразум о сарадњи којим се уређује заједничко извршавање поверених послова и доставља га министарство надлежно за локалну самоуправу.

Споразум о сарадњи из става 4. овог члана објављује се после прибављања сагласности Владе Републике Србије.

**Оснивање заједничког органа, службе, предузећа
или друге организације**

Члан 116.

Споразум о сарадњи Општине са другим општинама, односно градом, може се предвидети оснивањем заједничког органа, службе, предузећа или друге организације.

У случају из става 1. овог члана, надлежни орган Општине заједно са надлежним органом другог односно других оснивача, одлучује о постављењу, односно именовању руководиоца, заједничког органа, службе, предузећа или друге организације, разрешењу и њиховој одговорности и престанку дужности, у складу са законом.

Кад је споразумом о сарадњи предвиђено да заједнички орган одлучује о правима и обавезама грађана са пребивалиштем на територији Општине у управном поступку, о правима и обавезама тих грађана у другостепеном поступку одлучује Општинско веће, у складу са законом.

Средства за рад заједничког органа обезбеђују се у буџету Општине, сразмерно обиму послова, које за Општину обавља заједнички орган.

Уступање послова другој општини, односно граду

Члан 117.

Споразумом о сарадњи Општина може уступити одређене послове из своје надлежности другој Општини, односно граду.

Средства за рад органа општине, односно града који обавља уступљене послове, обезбеђују се у буџету Општине, сразмерно обиму уступљених послова.

Кад је споразумом о сарадњи предвиђено да уступљени послови обухватају одлучивање о правима и обавезама грађана са пребивалиштем на територији Општине у управном поступку, о правима и обавезама тих грађана у другостепеном поступку одлучује Општинско веће, у складу са законом.

Уступљени послови обављају се у име и за рачун Општине, а за њихово обављање одговорна је Општина.

Престанак важења споразума о сарадњи

Члан 118.

Споразум о сарадњи престаје да важи на захтев Општине или друге јединице локалне самоуправе учеснице споразума.

Скупштина општине упућује писани захтев другој учесници споразума најкасније шест месеци пре дана са којим споразум о сарадњи престаје да важи и истовремено о томе обавештава министарство надлежно за локалну самоуправу.

Споразум о сарадњи који је закључило више јединица локалне самоуправе, на захтев Општине престаје да важи само у делу који се односи на Општину.

Сарадња са јединицама локалне самоуправе других држава

Члан 119.

Општина може да остварује сарадњу у областима од заједничког интереса са јединицама локалне самоуправе у другим државама, у оквиру спољне политике Републике Србије, уз поштовање територијалног јединства и правног поретка Републике Србије, у складу са Уставом и законом.

Одлука о сарадњи са одговарајућим територијалним заједницама, општинама и градовима доноси Скупштина општине, уз сагласност Владе Републике Србије.

Споразум или други акт о успостављању сарадње потписује председник Општине или лице које он овласти.

Акт из става 3. овог члана објављује се и ступа на снагу после прибављања сагласности Владе Републике Србије.

Удруживање у асоцијације градова и општина

Члан 120.

Општина може бити оснивач или приступати асоцијацијама градова и општина, ради унапређења развоја локалне самоуправе, њене заштите и остваривања заједничких интереса.

Општина оснива или приступа асоцијацијама градова и општина које заступају интересе свог чланства пред државним органима, а посебно у поступку доношења закона и других аката од значаја за остваривање послова јединица локалне самоуправе.

Сарадња са удружењима и другим организацијама

Члан 121.

Органи Општине могу сарађивати са удружењима, хуманитарним и другим организацијама, у интересу Општине и њених грађана.

Учешће у европским интеграцијама

Члан 122.

Општина у оквиру својих надлежности, преко својих органа, прати процес европских интеграција Републике Србије и развија за то потребне административне капацитете, у складу са законом и утврђеном политиком Републике Србије.

IX. ЗАШТИТА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Заштита права Општине

Члан 123.

Заштита права Општине обезбеђује се на начин и по поступку утврђеном законом.

Покретање поступка за оцену уставности и законитости

Члан 124.

Скупштина општине покреће поступак за оцену уставности и законитости закона или другог општег акта Републике Србије којим се повређује право на локалну самоуправу.

Право жалбе Уставном суду

Члан 125.

Председник Општине има право жалбе Уставном суду ако се појединачним актом или радњом државног органа или органа Општине онемогућава вршење надлежности Општине.

Локални омбудсман

Члан 126.

У Општини се установљава локални омбудсман.

Локални омбудсман независно и самостално штити права грађана од повреда учињених од стране Општинске управе као и установа, органа и организација који врше јавна овлашћења а чији оснивач је Општина, контролише рад Општинске управе и штити права грађана на локалну самоуправу, ако је реч о повреди општих аката Општине.

Локални омбудсман може имати једног или више заменика. Локални омбудсман има најмање једног заменика који је задужен за област мањинских права. На предлог локалног омбудсмана Скупштина општине одлучује о установљењу, броју заменика и подручју њиховог рада, као и о избору заменика.

Самосталност и независност

Члан 127.

Локални омбудсман поступа и делује на основу и у оквиру Устава, закона, потврђених међународних уговора и опште прихваћених правила међународног права као и статута Општине.

У свом деловању локални омбудсман се руководи принципима законитости, непристрасности, независности и правичности.

Одлуком Скупштине општине ближе се уређују начин обраћања локалном омбудсману, правила поступања и рада локалног омбудсмана.

Поступање локалног омбудсмана

Члан 128.

О појавама незаконитог и неправилног рада Општинске управе и јавних служби које врше јавна овлашћења, а чији је оснивач Општина, којима се крше права или интереси грађана, локални омбудсман упозорава ове органе и службе, упућује им критике, даје препоруке за рад, иницира покретање поступка за отклањање повреда права и о томе обавештава јавност.

У домену заштите људских и мањинских права, локални омбудсман:

- 1) прати остваривање људских и мањинских права и даје препоруке за унапређење остваривања људских и мањинских права;
  - 2) прикупља информације о примени закона и других прописа из области људских права и права на локалну самоуправу;
  - 3) саставља годишњи извештај о остваривању људских и мањинских права;
  - 4) обавештава ширу јавност о кршењу људских и мањинских права;
  - 5) прима и испитује представке које се односе на повреду људских и мањинских права;
  - 6) посредује у мирном решавању спорова везаних за кршење људских права;
  - 7) иницира покретање одговарајућих поступака пред надлежним органима у случају кршења људских и мањинских права;
  - 8) организује и учествује у организовању стручних састанака, саветовања и кампања информисања јавности о питањима значајним за остваривање људских и мањинских права;
  - 9) иницира и подстиче образовање о људским и мањинским правима;
  - 10) обавља и друге послове утврђене законом, статутом и одлуком Скупштине општине
- У обављању својих надлежности локални омбудсман сарађује са локалним омбудсменима у другим јединицама локалне самоуправе као и са заштитником грађана у Републици.

Избор локалног омбудсмана

Члан 129.

Локалног омбудсмана бира и разрешава Скупштина општине већином од укупног броја одборника.

Предлог за избор локалног омбудсмана подноси одборничка група, најмање једна трећина одборника или радно тело Скупштине општине које обавља послове у вези са кадровским питањима.

Локални омбудсман се бира на период од пет година и може поново бити биран.

За локалног омбудсмана може бити бирано лице које, поред општих услова за стицање бирачког права (држављанство, пунолетство, пословна способност, пребивалиште на подручју Општине), има стечено високо образовање из научне области правне науке на основним академским студијама, у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, има најмање пет година радног искуства у струци, професионално искуство на пословима у области заштите људских и мањинских права, ужива морални интегритет и није кривично осуђивано нити се против њега води кривични поступак.

Локални омбудсман не може бити члан политичке странке и не може обављати ниједну јавну функцију нити било коју професионалну делатност.

Разрешење локалног омбудсмана

Члан 130.

Локални омбудсмана се разрешава дужности пре истека мандата ако буде осуђен за кривично дело на казну затвора, ако не обавља послове из своје надлежности на стручан, непристрасан, независан и савестан начин или се налази на положајима (функцијама), односно обавља послове који су неспојиви са положајем локалног омбудсмана.

Образложени предлог за разрешење локалног омбудсмана може поднети одборничка група или најмање једна трећина одборника.

О разрешењу локалног омбудсмана одлучује Скупштина општине већином од укупног броја одборника.

На разрешење заменика локалног омбудсмана сходно се примењују одредбе о разрешењу локалног омбудсмана.

Подношење извештаја Скупштини општине

Члан 131.

Локални омбудсман доставља годишњи извештај Скупштини општине.

Ако процени да је то потребно због разматрања одређених питања локални омбудсман моме Скупштини општине достављати и ванредне извештаје .

Скупштина општине разматра извештај локалног омбудсмана на првој наредној седници.

Право присуствовања седницама Скупштине општине и њених радних тела **132.**

Локални омбудсман има право да присуствује седницама Скупштине општине и радних тела Скупштине општине, као и да учествује у расправи када се разматра извештај о раду Општинске управе, односно расправља о питањима из његове надлежности.

Средства за рад локалног омбудсмана **Члан 133.**

Средства за рад локалног омбудсмана обезбеђују се у буџету Општине, а могу се обезбеђивати и из других извора, у складу са законом.

Савет за међунационалне односе **Члан 134.**

Савет за међунационалне односе је самостално радно тело које чине представници српског народа и националних мањина, у складу са законом.

Савет за међунационалне односе (у даљем тексту: Савет) разматра питања остваривања, заштите и унапређивања националне равноправности у Општини, а посебно у областима културе, образовања, информисања и службене употребе језика и писма: учествује у утврђивању општинских планова и програма који су од значаја за остваривање националне равноправности и предлаже мере за постизање националне равноправности; предлаже изворе, обим и намену буџетских средстава за остваривање националне равноправности.

Савет промовише међусобно разумевање и добре односе међу свим заједницама које живе у Општини.

Избор и састав Савета **Члан 135.**

Скупштина општине бира чланове Савета међу истакнутим припадницима српског народа и националних мањина.

Члан Савета не може бити одборник Скупштине општине.

Представнике у Савету могу имати припадници српског народа и националних мањина са више од 1% учешћа у укупном броју становника у Општини.

Чланове Савета који су припадници националних мањина предлажу национални савети националне мањине, а чланове Савета који су припадници националних мањина који немају национални Савет националне мањине и чланове српске националности, предлаже радно тело Скупштине општине које обавља послове у вези са кадровским питањима.

Начин предлагања и избора чланова Савета треба да обезбеди равномерну заступљеност припадника српског народа и националних мањина, с тим да ни српски народ, нити једна национална мањина не може имати већину чланова Савета.

Листа кандидата садржи најмање двоструко више кандидата од броја који се бира.

Мандат чланова Савета траје три године и тече од тренутка избора у Скупштини општине.

Делокруг, састав, избор чланова и начин рада Савета уређују се одлуком Скупштине општине, којом се доноси већином гласова од укупног броја одборника.

Начин одлучивања Савета **Члан 136.**

Одлуке Савета доносе се консензусом чланова Савета.

Савет о својим ставовима и предлозима обавештава Скупштину општине, која је дужна да се о њима изјасни на првој наредној седници, а најкасније у року од 30 дана.

Скупштина општине и извршни органи Општине дужни су да предлоге свих одлука који се тичу националне равноправности претходно доставе на мишљење Савету.

Надлежни орган Општине дужан је да обезбеди да ставови и мишљења Савета буду доступни јавности, најкасније 30 дана од дана заузимања става или давања мишљења од стране Савета.

Пословником Скупштине општине ближе се уређује положај Савета у поступку доношења општинских одлука и других правних аката.

Подношење извештаја Скупштине општине

Члан 137.

Савет подноси Скупштини општине шестомесечни извештај о свом раду.

Савет подноси Скупштини општине годишњи извештај о стању у области националне равноправности, међунационалних односа и остваривању мањинских права на територији Општине. Саставни део извештаја су и предлози мера и одлука за остваривање и унапређење националне равноправности.

Савет може да поднесе и посебан извештај Скупштини општине ако оцени да то захтевају нарочито важни разлози или ако Скупштина општине тражи такав извештај од њега.

Заштита права припадника српског народа и националних мањина

Члан 138.

Савет има право да пред Уставним судом покрене поступак за оцену уставности и законитости одлуке или другог општег акта Скупштине општине ако сматра да су њиме непосредно повређена права припадника српског народа и националних мањина представљених у Савету и право да под истим условима пред Управним судом покрене поступак за оцену сагласности одлуке и другог општег акта Скупштине општине са Статутом.

Пословник о раду Савета

Члан 139.

Савет доноси пословник о раду.

Стручне и административно-техничке послове за потребе Савета врши општинска управа.

Средства за рад Савета

Члан 140.

Средства за рад Савета обезбеђују се у буџету Општине, а могу се обезбеђивати и из других извора, у складу са законом.

X. АКТИ ОПШТИНЕ

Акти Општине

Члан 141.

У вршењу послова из своје надлежности Општина доноси одлуке, правилнике, наредбе, упутства, решења, закључке, препоруке и друге потребне акте.

Одлуке доноси само Скупштина општине, осим када је законом предвиђено да одлуку доноси други орган Општине.

Хијерархија аката Општине

Члан 142.

Одлуке и општи акти Скупштине општине морају бити сагласни са законом и овим статутом.

Акти председника Општине и Општинског већа морају бити сагласни са законом, овим статутом, одлукама и општим актима Скупштине општине.

Акти Општинске управе морају бити сагласни са законом, овим статутом, одлукама и општим актима органа Општине.

**Предлагање прописа и других опшних аката
Скупштине општине
Члан 143.**

Право предлагања прописа и других опшних аката из надлежности Скупштине општине имају: сваки одборник Скупштине општине, радно тело Скупштине општине, Општинско веће и грађани путем грађанске иницијативе.

**Објављивање и ступање на снагу
опшних аката
Члан 144.**

Општи акти органа Општине објављују се у „Службеном гласнику града Врања“ а по потреби и у другом службеном гласилу.

Акти из става 1. овог члана ступају на снагу осмог дана од дана објављивања, осим ако доносилац у поступку доношења не утврди да постоје нарочито оправдани разлози да исти ступи на снагу и раније.

Остали акти органа Општине објављују се на огласној табли Општинске управе општине Босилеград када је то тим актима предвиђено.

Акти из става 1. и 3. овог члана равноправно се објављују и на језицима и писмима који су у службеној употреби на територији Општине.

XI. ТУМАЧЕЊЕ, ДОНОШЕЊЕ И ПРОМЕНА СТАТУТА

**Аутентично тумачење Статута
Члан 145.**

Аутентично тумачење Статута даје Скупштина општине на предлог надлежног радног тела Скупштине општине.

**Поступак за промену или доношење Статута
Члан 146.**

Предлог за доношење или промену Статута општине може поднети најмање 5% грађана са бирачким правом на територији Општине, трећина одборника, председник Општине и надлежно радно тело Скупштине општине.

Предлог се подноси у писаном облику са образложењем.

О предлогу из става 1. овог члана Скупштина одлучује већином гласова од укупног броја одборника.

Ако Скупштина општине одлучи да се приступи доношењу или промени Статута општине, истим актом одређује Комисију за израду нацрта Статута, односно одлуке о промени Статута општине, одређује њене задатке и рок за израду нацрта.

Нацрт Статута, односно одлуке о промени Статута утврђује Општинско веће већином гласова од укупног броја чланова Општинског већа.

О нацрту Статута, односно одлуке о промени Статута спроводи се јавна расправа на начин и у року који одреди Општинско веће.

Општинско веће, након спроведене јавне расправе, утврђује предлог Статута, односно одлуке о промени Статута, већином гласова од укупног броја чланова Општинског већа. Приликом утврђивања предлога Статута, односно одлуке о промени Статута, Општинско веће водиће рачуна о предлозима и сугестијама датим у јавној расправи.

Скупштина општине усваја Статут, односно одлуку о промени Статута, већином гласова од укупног броја одборника.

XII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

**Усклађивање прописа Општине
са овим Статутом
Члан 147.**

Прописи Општине ускладиће се са одредбама овог статута у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог статута.

Прописи Општине остају на снази до њиховог усклађивања са овим статутом.

**Доношење прописа Општине
на основу овог статута
Члан 148.**

Одлуке на основу овог статута Скупштина општине донеће у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог статута.

**Доношење планских докумената
у складу са овим статутом
Члан 149.**

Скупштина општине донеће План развоја Општине најкасније до 01. 01. 2021. године
Скупштина општине донеће Средњорочни план у складу са законом који уређује плански систем РС, почев од средњорочног плана за 2021. годину.

**Одложена примена појединих одредаба
овог статута
Члан 150.**

Члан 56. који се односи на постављење помоћника председника општине, примењиваће се након спроведених избора за одборнике скупштине општине одржаних после ступања на снагу овог статута.

Члан 57. став1. у делу који се односи на број чланова Општинског већа, примењиваће се након спроведених избора за одборнике Скупштине општине одржаних после ступања на снагу овог статута.

Члан 97. став 1. тачка 2) која се односи на спровођење обавезног поступка јавне расправе за планирање инвестиција у одлуци о буџету, примењиваће се почев од промене Одлуке о буџету за 2019. годину.

**Престанак важења Статута
Члан 151.**

Даном ступања на снагу овог статута, престаје да важи Статут општине Босилеград („Службени гласник Пчињског округа „ бр. 16/2008 и 20/2009 и „Службени гласник града Врања“, бр. 45/2013).

**Ступање на снагу
Члан 152.**

Овај статут ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику града Врања“

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ БОСИЛЕГРАД
Број: 013-_____/2018
У Босилеграду, _____.____.2018. године

ПРЕДСЕДНИК
Славчо Владимир

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Статут општине Босилеград заснован је првенствено на одредбама члана 191 став1. Устава Републике Србије („Службени Гласник РС“,бр.98/2006),члана 11.и члана 32. став 1.тачка 1. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, број 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 – др. закон и 47/2018),члана 37. став1.тачка 1. Статута општине Босилеград („Службени Гласник Пчињског округа“,бр.16/2008,20/2009 и „Службени Гласник града Врања“,бр.45/2013,) као и на новодонетим и новелираним, односно измењеним важећим законима којима су уређена поједина питања од значаја за рад и функционисање локалне самоуправе (Закон о јавној својини, Закон о правобранилаштву, Закон о планском систему РС, Закон о службеној употреби језика и писма, Закон о заштити права и слобода националних мањина Закон о јавним предузећима, Закон о комуналним делатностима, Закон о путевима, Закон о водама, Закон о становању и одржавању зграда, Закон о спорту, Закон о младима и др.), што је условило потребу усклађивања одговарајућих решења садржаних у статуту општине Босилеград(„ Службени гласник Пчињског округа“, бр.16/2008 и 20/2009 и „Службени гласник града Врања“, бр.45/2013), са важећим законским решењима. У образложењу Статута детаљније ће бити образложена само нова решења произашла из одредаба новодонетих, односно измењених закона којима су дефинисане нове обавезе или овлашћења јединица локалне самоуправе.

Чланом 191. став 1. Устава Републике Србије,регулисано је да је највиши правни акт општине Статут и да га доноси Скупштине Општине.Чланом 11. Закона о локалној самоуправи, регулисано је да највиши правни акт јединице локалне самоуправе је Статут, те да се Статутом уређују нарочито: права и дужности јединице локалне самоуправе и начин њиховог остваривања, број одборника скупштине јединице локалне самоуправе, организације и рад органа и служби, одређивање органа овлашћеног за покретање поступка пред Уставним, односно Управним судом, начин управљања грађана пословима из надлежности јединице локалне самоуправе, услови за остваривање облика непосредне самоуправе, спровођење обавезног поступка јавне расправе приликом припреме статута, буџета (у делу планирања инвестиција), стратешких планова развоја, утврђивање стопе изворних прихода, просторних и урбанистичких планова, као и других општих аката на основу предлога квалификованог броја грађана или захтева једне трећине одборника, оснивање, начин избора органа и рад месне заједнице и других облика месне самоуправе, службена употреба језика и писама националних мањина, у складу са законом и друга питања од значаја за јединицу локалне самоуправе.

Чланом 32. став 1.тачка1. истог закона, регулисано је да Скупштина општине у складу са законом, доноси Статут општине и пословник скупштине, што је уређено и одредбом члана 37. став 1.тачка1. Статута општине Босилеград.

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ (чл. 1-13)

У овом делу Статута наведене су основне одредбе о предмету статута, положају општине, њеној територији, језику и писму, симболима, признањима и празницима, односно јавности рада и имовини општине. Неке од ових одредаба су разрађене у другим деловима статута.

У члану 1. (Предмет уређивања), проширен је круг најзначајнијих питања, тако што је, између осталих питања, наведено и спровођење поступка јавне расправе приликом припреме појединих општих аката утврђених овим статутом. Изложени начин дефинисања предмета овог статута условљен је изменама ЗЛС из 2018. године и има за циљ да се истакне значај овог питања за остваривање права и дужности општине и унапређивање локалне самоуправе у општини. У статуту из 2008.2009 и 2013. године такође је било предвиђено спровођење јавне расправе, али у том моменту њено уређивање је била могућност и потреба, док је обавеза уређивања установљена поменутих изменама Закона из 2018. године. У истом циљу, у члану 1.статута је наведено и уређивање услова и облика остваривања сарадње и удруживања општине. Оба наведена питања детаљније су уређена одговарајућим одредбама у главама VI и VIII овог статута.

Став 3. овог члана је новина у овом статуту и објашњава родну неутралност израза који су у статуту у складу са правно-техничким правилима за израду прописа, изражени у граматичком мушком роду.

У члану 2. (Положај општине) оснажен је принцип по коме су грађани носиоци права на локалну самоуправу. Они своје право на локалну самоуправу и право на управљање јавним пословима остварују непосредно или преко изабраних представника. Ово је уједно и један од основних

принципа на којима је заснован цео статут, а који је конкретизован у делу о непосредном учешћу грађана у остваривању локалне самоуправе и о другим облицима учешћа грађана у пословима општине, али и у делу о органима локалне самоуправе, одредбама о учешћу грађана у радним телима скупштине општине и других органа и сл.

Члан 6. (Језик и писмо), представља конкретизацију одредаба Устава и Закона о службеној употреби језика и писама.

У члану 8. (Употреба симбола општине) преузете су одредбе Закона о заштити права и слобода националних мањина (члан 16. Закона), које дозвољавају да се у општинама са национално мешовитим саставом, поред државних, користе и симболи националних мањина. Овај закон детаљно регулише какви ти симболи могу бити и на који начин се утврђују. Коришћење симбола националних мањина допушта и члан 91. став 2. Закона о локалној самоуправи.

Старање о остваривању, заштити и унапређењу људских и мањинских права је јавни посао од особитог значаја, нарочито у мултиетничким заједницама, што је резултирало инкорпорирањем читоваг низа одредаба које се односе на ову област у Закон о локалној самоуправи. Поштујући интенцију законодавца, у овом Статуту додатно су разрађени и прецизирани они сегменти надлежности локалне самоуправе и процеси доношења одлука који су од значаја за остваривање, заштиту и унапређење мањинских права на локалном нивоу. То се пре свега односи на службену употребу језика и писама, затим јавну употребу симбола, изгледу и садржини печата, остваривању јавности рада органа, као и на институције локалног Омбудсмана и Савета за међунационалне односе. Када је у питању последње наведено, законодавац је, у намери да општинама остави слободу саморегулације и усклађивања ових установа са својим локалним потребама, одредбе закона о овим телима свео на најмању могућу меру, уз остављање довољно простора за усклађивање ових установа месним специфичностима.

У члану 11. (Утврђивање назива делова насељеног места) новину представља обавеза прибављања мишљења савета за међунационалне односе (поред мишљења националног савета националне мањине) у поступку промене назива улица, тргова, градских четврти, заселака и других делова насељеног места, што је усклађивање са променама ЗЛС.

Члан 12. (Јавност рада) представља конкретизацију уставних одредби и одредби Закона о локалној самоуправи, односно дефинише минимум активности које општина може и мора да обезбеди у циљу омогућавања јавности да се упознају са радом органа општине. Даље у статуту се налазе одредбе о јавности седница скупштине општине (члан 43.), јавном слушању (члан 45.), односно детаљније одредбе о јавним расправама (чл. 94-100.), којима се даље разрађује принцип јавности рада општинских органа.

У члану 13. статута (Имовина општине) само је начелно изражено уставно право општинских органа да самостално управљају и располажу имовином општине, док је даљим одредбама статута ово право конкретизовано (првенствено путем одређивања органа надлежног за вршење појединих својинских овлашћења, у складу са Законом о јавној својини). Такође, у складу са Законом о јавној својини, прецизиран је предмет јавне својине Општине.

II НАДЛЕЖНОСТИ ОПШТИНЕ (чл. 14-17)

Ове одредбе статута посвећене су надлежностима општине, јавним службама које оснива скупштина општине и поверавању послова из делокруга општине правним или физичким лицима. Значајне су новине у начину уређивања питања садржаних у овој глави Статута.

Концепт утврђивања надлежности општине у потпуности је измењен, тако што се уместо набрајања послова из надлежности општине наводе области у којима општина има надлежности на основу посебних-секторских закона из тих области. Исти концепт примењен је у изменама ЗЛС из 2018. године, јер је због честих измена секторских закона готово немогуће ажурно набројати све послове које општина обавља у оквиру своје надлежности. Будући да се успоставља јединствени попис послова који обезбеђује министарство надлежно за локалну самоуправу, обезбеђено је ажурно сагледавање врсте и структуре послова из надлежности општине. Детаљније навођење послова општине дато је кроз одредбе о надлежности органа општине, одређених у складу са важећим посебним законима. Сличан начин уређивања, дакле без детаљније разраде, примењен је и у одредбама које се односе на јавне службе општине и поверавање послова из надлежности општине

правном или физичком лицу, јер се ради о односима који су детаљно уређени одговарајућим секторским законима.

III ФИНАНСИРАЊЕ ПОСЛОВА ОПШТИНЕ (ЧЛ. 18-26)

Ове одредбе Статута су дефинисане на основу Закона о финансирању локалне самоуправе и Закона о буџетском систему, који ову материју исцрпно регулишу.

У члану 21. (Одговорност за извршење буџета) прописано је да председник општине одговара Скупштини општине за извршење буџета и да је дужан да је редовно извештава о томе. Како је, чланом 44. Закона о локалној самоуправи, председник општине одређен као наредбодавац за извршење буџета, предвиђено је да буде одговоран за његово извршење и задужен и за извештавање. Законом о буџетском систему такође је предвиђено да је општинска управа обавезна да редовно прати извршење буџета и најмање два пута информисе надлежни извршни орган, па такву одредбу садржи и статут.

Чл. 22-26 утемељени су на одредбама Закона о финансирању локалне самоуправе којима је самодопринос грађана детаљно уређен. Према одредбама овог закона, облик и начин непосредног изјашњавања грађана, као и поступак доношења одлуке о самодоприносу, уређују се статутом јединице локалне самоуправе, па је из тог разлога детаљније уређено доношење одлуке о увођењу самодоприноса.

IV ОРГАНИ ОПШТИНЕ (ЧЛ. 27-82)

Овај део Статута односи се на органе општине – њихов избор, овлашћења и одговорност. Новину представља дефинисање општинског правобранилаштва као органа Општине, што је у складу са Законом о правобранилаштву који на изричит начин дефинише општинско правобранилаштво као орган који врши послове правне заштите имовинских права и интереса општине.

1. СКУПШТИНА ОПШТИНЕ (ЧЛ. 29-51)

Члан 38. (Права и дужности одборника) утврђује основна и уобичајена права и дужности одборника, која ће даље бити разрађени пословником Скупштине општине. Поред до сада предвиђених, овим Статутом предложено је и једно ново право одборника – да радном телу предлаже организовање јавног слушања о предлозима прописа и одлука о којима одлучује скупштина општине. Новину представља и утврђивање одговорности секретара скупштине, односно начелника општинске управе, за благовремено достављање обавештења, тражених података, списа и упутстава потребних за квалитетан рад одборника, што представља усклађивање ове одредбе са последњим изменама ЗЛС.

Члан 39. (Накнаде и друга примања одборника) који дефинише право одборника на накнаду трошкова везаних за вршење одборничке функције, заснован је на члану 7. Европске повеље о локалној самоуправи коју је Србија ратификовала 2007. године.

Члан 40. (Надлежност скупштине општине) на веома детаљан начин дефинише надлежност скупштине као највишег органа општине. У односу на статут из 2008, 2009. и 2013. године, значајно је проширен круг послова који су у надлежности скупштине, што је последица како промене концепта утврђивања надлежности општине (претходно образложено), тако и промене важећих, односно доношења нових закона којима су предвиђена нова или прецизирана постојећа овлашћења јлс. Сагласно томе, надлежности Скупштине општине предвиђене у овом статуту су надлежности из члана 32. Закона о локалној самоуправи, надлежности који произилазе из закона о локалној самоуправи а нису садржане у члану 32. овог закона, као и надлежности које произилазе из других (посебних) закона као што су:

Закон о планирању и изградњи (тачка 20.), Закон о запосленима у АП и ЈЛС (тачка 17), Закон о комуналним делатностима (тачке 18 и 44), Закон о становању и одржавању зграда (тачка 20), Закон о превозу путника у друмском саобраћају (тачка 26), Закон о заштити животне средине (тачка 27), Закон о пољопривредном земљишту (тачка 28), Закон о туризму (тачка 29), Закон о енергетици (тачка 34), Закон о водама (тачка 32), Закон о јавно приватном партнерству и концесијама (тачке 38 и

39), Закон о ванредним ситуацијама (тачка 40.), Закон о робним резервама (тачка 41) Закон о финансијској подршци породици са децом (тачка 45), Закон о територијалној организацији РС (тачка 50.), Закон о експропријацији (тачка 51.), Закон о буџетском систему (тач. 53. и 63.)

- Закон о јавној својини (тач. 21-25 и 35-37)

- тачка 30, представља обавезу установљену републичком Стратегијом за борбу прозив корупције,

- тачка 31, заснована је на Закону о добробити животиња,

Према Закону о јавној својини, општина као један од титулара права јавне својине, статутом одређује орган надлежан за прибављање и располагање стварима у јавној својини општине. Располагање, у смислу овог закона, подразумева: давање на коришћење, давање у закуп, пренос права јавне својине на другог носиоца јавне својине, укључујући и размену, отуђење, заснивање хипотеке на непокретности, улагање у капитал и залагање покретне ствари. Такође, овим законом је препуштено општини да одреди орган надлежан за давање сагласности носиоцу права коришћења за давање ствари у закуп, као и за одузимање непокретности коју је носилац права коришћења дао у закуп и о давању на коришћење одузете непокретности. Даље, општина је овлашћена да својим прописом уреди начин, услове и поступак прибављања, располагања и управљања стварима у јавној својини, као и начин коришћења ствари намењених за извршавање права и дужности општине, начин коришћења превозних средстава у јавној својини општине, пропише висину закупнине за стамбене зграде, станове и гараже у јавној својини општине

Полазећи од изложеног, Статутом је предложено да скупштина општине доноси све прописе на основу овог закона (тач. 21-25), као и да одлучује о прибављању и отуђењу непокретности у јавној својини, заснивању хипотеке и преносу права својине на другог носиоца права јавне својине (тачка 35.). Такође, скупштина одлучује о улагању ствари и права у јавној својини у капитал јавног предузећа и друштва капитала чији је оснивач (тачка 36.), и о преносу права коришћења на стварима у општинској својини установама, јавним агенцијама и другим организацијама чији је оснивач.

Члан 41. (Кворум за рад и одлучивање) конкретизује став 3. члана 33. Закона о локалној самоуправи, тако што утврђује неколико одлука за чије доношење је потребна апсолутна већина одборника.

Члан 42. (Сазивање) допуњен је одредбама које се односе на заказивање седнице у ситуацијама које оправдавају хитност, што представља усклађивање са изменама и допунама ЗЛС из 2018. године.

Чланом 43. Статута (Јавност рада) је разрађен члан 35. Закона о локалној самоуправи и утврђена одговорност председника скупштине за обезбеђење услова за јавност седница, односно дате смернице за омогућавање присуства седници заинтересованим лицима.

Члан 44 Статута се односи на радна тела скупштине. Статут познаје стална и повремена радна тела. Предвиђено је да се број и задаци радних тела, избор, права и дужности председника и чланова радних тела утврђују пословником о раду Скупштине општине, уместо статутом, што је предвиђено и најновијим изменама Закона о локалној самоуправи.

Новину у овом делу Статута представља члан 45, којима је предвиђено да радно тело може организовати јавно слушање о предлозима прописа и одлука које доноси скупштина, док се сва остала питања везана за организовање и спровођење јавног слушања уређују пословником скупштине.

Члан 49. (Заменик председника скупштине) на нов начин, у складу са ЗЛС, уређује радноправни статус заменика председника скупштине, то јест утврђује под којим условима ово лице може бити на сталном раду у општини.

У члану 50. (Секретар скупштине) извршено је усклађивање са ЗЛС и са Законом о високом образовању, у делу који се односи на стручне и академске називе.

2. ИЗВРШНИ ОРГАНИ ОПШТИНЕ

2.1. ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ (ЧЛ. 52-56)

Чланом 55. Статута (Надлежност) је значајно проширен списак надлежности председника општине у односу на члан 44. Закона о локалној самоуправи. Овде су на једном месту наведени још неки послови председника општине које произлазе из неких других прописа, других одредаба Закона о локалној самоуправи или су природно повезани са функцијом председника општине, а то су:

- Послови произашли из Закона о буџетском систему, којим је предвиђено да надлежни извршни орган оснива општинску службу за инспекцију коришћења буџетских средстава и службу за интерну ревизију. На исти начин је дефинисана одговорност за извршење буџета а следствено томе и обавеза извештавања скупштине о извршењу буџета. Будући да је председник општине наредбодавац за извршење буџета, предложено је да он обавља и наведене послове везане за буџет и извршење буџета. На истом закону засноване су надлежности из тач. 5 и 6 овог члана (оснивање буџетског фонда и давање сагласности на опште акте којима се уређује број и структура запослених у установама које се финансирају из буџета општине и на број и структуру запослених и других лица која се ангажују на остваривању програма или дела програма корисника буџета општине).

- Послови произашли из Закона о јавној својини (тачке 11-14) за које је оцењено да ће се на овај начин ефикасније обављати.

- Будући да је председник општине инокосни извршни орган, предвиђено је да у име општине закључује уговоре на које је овлашћен законом, статутом или одлуком скупштине (тач. 15, 16. и 18.)

- Информисање јавности о свом раду (тачка 22), подношење жалбе Уставном суду ако се појединачним актом или радњом државног органа или органа општине онемогућава вршење надлежности општине (тачка 23) образовање стручних саветодавних радних тела за поједине послове из своје надлежности (тачка 24) и овлашћење за постављање и разрешење помоћника председника општине (тачка 25.), представљају конкретизацију одговарајућих одредаба Закона о локалној самоуправи.

- Остале надлежности председника општине произлазе из Закона о ванредним ситуацијама (тачка 19.), Закона о проглашењу дана жалости (тачка 20) и Закона о одбрани (тачка 26.)

Члан 56 (Помоћник председника општине) утемељен је на новим решењима из Закона о локалној самоуправи. Број помоћника одређује се статутом у зависности од броја становника у општини према подацима последњег пописа становништва – у општинама до 15.000 становника у којима се убраја општина Босилеград, може бити постављен један помоћник. Поставља се у кабинету председника општине, најдуже док траје дужност председника или док га он не разреши. Ово решење примењиваће се од првих наредних избора за одборнике скупштине општине као што је предвиђено завршним одредбама ЗЛС и овог Статута.

2.2. Општинско веће (чл. 57-68)

Члан 57. (Састав и избор) такође је усклађен са новим решењима из ЗЛС. Број чланова општинског већа одређује се статутом, у зависности од броја становника општине према подацима последњег пописа становништва - у општинама до 15.000 становника у којима се убраја и општина Босилеград, може да има до пет чланова, (односи се на чланове које на предлог председника општине бира скупштина општине). Такође је у складу са ЗЛС прецизирано да о избору председника општине, заменика председника општине и чланова општинског већа, скупштина општине одлучује истовремено и обједињено.

Члан 59.. (Надлежност општинског већа) прописује надлежности већа и поред послова из члана 46. Закона о локалној самоуправи садржи и

- Доношење аката на основу овлашћења из чл. 9. и 10. Закона о инспекцијском надзору (тачка 6. статута)

- Предлагање аката које доноси скупштина општине ради заштите општег интереса у јавном предузећу и друштву капитала чији је оснивач општина (тачка 9), што произлази из Закона о јавним предузећима,

- Одлучивање о употреби средстава текуће и сталне буџетске резерве, што произлази из Закона о буџетском систему (тачка 10.)

- Доношење Плана одбране (тачка 14.), у складу са препоруком Регионалног центра Министарства одбране,

- Доношење Процене угрожености и Плана заштите и спасавања у ванредним ситуацијама и План заштите од удеса (тачка 15.), засновано на Закону о ванредним ситуацијама,

- образовање жалбене комисије, у складу са Законом о запосленима у АП и јединицама локалне самоуправе (тачка 16),

- образовање стручних саветодавних радних тела за поједине послове из своје надлежности (тачка 17);

- Информисање јавности о свом раду (тачка 18); и
- Доношење пословника о раду (тачка 19), што произлази из члана 47. Закона о локалној самоуправи;

Чланови 64-67 односе се на разрешење и оставку председника општине, заменика председника општине и члана Општинског већа и њиховом дејству. До промене ЗЛС из 2018. године, оставка председника општине, као основ за престанак мандата, није била уређена Законом, нити је било уређено поступање по оставци ових функционера. Последњим изменама и допунама ЗЛС поступање по поднетој оставци председника општине је уређено, а пракса је наметнула потребу да се ближе уреди и поступање по поднетој оставци заменика председника општине и члана општинског већа.

3. ОПШТИНСКА УПРАВА (ЧЛ. 69-81)

У суштини, задржане су одредбе статута општине из 2008. 2009 и 2013. године, делимично измењене или допуњене првенствено у складу са променама ЗЛС.

У члану 70. Статута (Надлежност), надлежности утврђене ЗЛС допуњене су вођењем законом предвиђених евиденција (евиденција непокретности у јавној својини општине и регистар стамбених заједница на територији општине). Ова надлежност произлази из посебних закона који препуштају општини да својим актима одреди орган надлежан за вршење наведених послова (Закон о јавној својини и Закон о становању и одржавању зграда). Такође, према новим одредбама ЗЛС, општинска управа је дужна да пружа помоћ месним заједницама у обављању административно-техничких и финансијско-материјалних послова, па је таква обавеза унета и у Статуту.

У члану 73. (Руковођење) извршено је усклађивање стручних и академских назива са ЗЛС, односно са Законом о високом образовању, а услов који се односи на положен стручни испит за рад у органима државне управе представља усклађивање са ЗЛС, односно са Законом о запосленима у органима АП и ЈЛС.

Члан 75. (Одговорност начелника општинске управе) такође је последица усаглашавања са изменом ЗЛС која има за циљ да се отклони стање дуалитета у досадашњем положају начелника управе. Будући да општинско веће поставља начелника општинске управе и врши надзор над њеним радом, не постоји однос одговорности начелника општинске управе према скупштини.

У члану 76. (Уређење Општинске управе) извршено је усклађивање са ЗЛС и Законом о запосленима у АП и ЈЛС.

У члану 77. (Овлашћења у вршењу управног надзора), тачка 2) је измењена у односу на текст ЗЛС, јер новим Законом о прекршајима није предвиђена могућност прописивања и изрицања мандатне казне за јединице локалне самоуправе.

4. Општинско правобранилаштво

Статут садржи само једну одредбу о овом органу (члан 82.), као и овлашћење да се образовање, уређење и организација овог органа уреде одлуком Скупштине општине у складу са законом и другим прописима.

V НЕПОСРЕДНО УЧЕШЋЕ ГРАЂАНА У ОСТВАРИВАЊУ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ (ЧЛ. 93-100)

У овом делу Статута уређена су сва три законом предвиђена облика непосредног учешћа грађана у остваривању локалне самоуправе: грађанска иницијатива, збор грађана и референдум.

Ове одредбе су у истоветном тексту биле садржане и у статуту општине из 2008. 2009 и 2013. године, изузев две одредбе:

- У члану 84, у ставу 3, прецизиран је број грађана потребан за пуноважно покретање грађанске иницијативе: 5% уместо досадашњих најмање 15%, што би требало да отклони могућу неизвесност у погледу успеха покретања грађанске иницијативе јер је важећа формулација давала могућност да се статутом општине предвиди знатно већи проценат. Поменути разлог условио је и одговарајућу измену ЗЛС (члан 68. закона), а ова одредба представља усаглашавање са том изменом,

- Измењена је, односно прецизирана формулација става 4. у члану 89. Статута, такође ради усклађивања са изменом ЗЛС (члан 70. закона)

Осим наведених, законом утврђених облика непосредног учешћа грађана у остваривању локалне самоуправе, у овој глави предвиђена су и уређена још два права грађана: право на петицију и право

на притужбе грађана. Право на петицију је новина у статуту, а представља конкретизацију права установљеног чланом 56. Устава.

VI ДРУГИ ОБЛИЦИ УЧЕШЋА ГРАЂАНА У ПОСЛОВИМА ОПШТИНЕ (чл. 96 -106)

Поред облика непосредног учешћа, грађани у пословима општине учествују и на друге начине. Члан 93. у највишем акту општине институционализује облик консултовања грађана о важним питањима из своје надлежности, која се врше путем јане анкете.

Одредбама о јавној расправи (чл. 94-100) прецизиран је и знатно детаљније уређен овај облик учешћа грађана у поступку доношења општинских прописа и других значајнијих аката. Намера јесте да, са једне стране, учини поступак доношења одлука у општини што транспарентнијим и доступнијим грађанима, а са друге да поступак спровођења расправа што више поједностави, како он не би представљао терет за функционисање органа општине.

Чланом 94. дефинисан је појам и облици организовања јавне расправе, као и обавеза организатора да обезбеди услове за учешће грађана из свих делова Општине. Такође, предвиђено је да се посебном одлуком скупштине ближе уреди начин и поступак организовања и спровођења јавне расправе.

Чланом 95 одређено је минимално време трајања јавне расправе(10 дана).

Новину у ЗЛС представља прописивање обавезе надлежног органа да на интернет презентацији општине, односно на други примерен начин, обавести јавност да је отпочео рад на припреми прописа из надлежности општинске скупштине, па је таква одредба садржана и у овом статуту (члан 96.).

У члану 97. Статута наведени су случајеви у којима се јавна расправа обавезно спроводи. Статутом је предвиђена могућност да се у поступку доношења и других општих аката споведе јавна расправа уколико то захтева предлагач акта или једна трећина одборника, односно предложи најмање 100 грађана са бирачким правом на територији општине. У овом последњем случају, предлог се подноси по прописима који уређују грађанску иницијативу. Међутим, подношење захтева, односно предлога не ствара аутоматски обавезу организовања и спровођења јавне расправе, већ њихову оправданост претходно оцењује надлежно радно тело скупштине општине (члан 98). Чланом 99. Статута уређен је поступак организовања и спровођења јавне расправе. Значајно је прописивање обавезе објављивања јавног позива за учешће у јавној расправи, програма спровођења расправе и нацрта акта који је предмет јавне расправе.

VII МЕСНА САМОУПРАВА (ЧЛ. 101-112)

Сагласно изменама и допунама ЗЛС, у овој глави статута се:

- Прецизније одређује круг овлашћених предлагача за оснивање, укидање или промену подручја месне заједнице, уз значајно дефинисање улоге грађана у овом поступку (члан 104.),
  - Јасно и потпуно дефинише садржина одлуке о месним заједницама (105.).
  - Уређују питања везана за избор и мандат савета месне заједнице (основни представнички орган грађана на подручју месне заједнице) и овлашћења општине у погледу доношења одлука о избору савета, као и основни делокруг рада савета (члан 106.),
  - Прописују разлози за распуштање савета, поступак за доношење одлуке о распуштању савета, као и начин обављања текућих и неодложних послова до конституисања новог савета (члан 107.),
  - Прецизира обавезу Општинског већа да даје сагласност на финансијски план месне заједнице, акт који утврђује износ средстава намењених месним заједницама, који треба да буде у складу са одлуком о буџету (члан 108.),
  - Уређују облици и начин вршења надзора над радом и актима месне заједнице (чл. 111. и 112.).
- Статутом је предвиђено да Општинско веће, као орган надлежан за вршење надзора над радом и актима месне заједнице, покреће поступак за оцену уставности и законитости општег акта месне заједнице ако сматра да тај акт није у сагласности са Уставом и законом. Такође, уређен је поступак утврђивања сагласности општег акта месне заједнице са статутом или другим општим актом општине, као и предузимање одређених мера у поступку финансијске контроле рада месне заједнице. За доношење појединачних аката у овим поступцима предложена је надлежност председника Општине.

Такође је, у складу са Законом о јавној својини, предвиђено да месна заједница има право коришћења на непокретностима које су у јавној својини општине.

VIII САРАДЊА И УДРУЖИВАЊЕ ОПШТИНЕ (ЧЛ. 113-122)

Члановима 113-122. Статута разрађени су облици међуопштинске сарадње којима се стварају услови за бржи економски развој општине и за рационалније или стручније обављање појединих послова из надлежности општине. Овим облицима сарадње законодавац је посветио посебну пажњу и у потпуности их уредио путем измена и допуна ЗЛС, а одредбе садржане у Статуту представљају њихово усаглашавање са тим изменама и допунама. Чланом 114. утврђени су обавезни елементи споразума о сарадњи који треба да обезбеде стабилност у обављању послова и правну сигурност. Одлуку о закључивању споразума доноси скупштина општине апсолутном већином гласова и дужна је да га у законом утврђеном року достави министарству надлежном за локалну самоуправу који води евиденцију о свим закљученим споразумима. Чланом 115. уређено је заједничко обављање поверених послова, што представља значајну новину установљену законом. Уређене су две ситуације: прва, закључивање споразума по предлогу две или више јлс (уређена је ЗЛС), и друга, по предлогу надлежног органа државне управе (уређена Законом о државној управи). Оба облика сарадње реализују се у складу са посебном уредбом Владе РС којом се уређују ближи услови и начин заједничког извршавања поверених послова. Разлика између поменутих облика сарадње је у томе што се други облик реализује (ступа на снагу) после прибављања сагласности Владе РС. Даље одредбе односе се на споразуме о сарадњи закључене ради оснивања заједничког органа (члан 116.), односно на споразуме којима општина уступа обављање послова из своје надлежности другој општини, односно граду (члан 117.). Ове одредбе преузете су из Закона о локалној самоуправи. Слично је са чланом 118. Статута којим је уређен престанак важења споразума о сарадњи. Члан 122. утемељен је на ЗЛС и ствара обавезу општине да преко својих органа прати процес европских интеграција и развија за то потребне административне капацитете.

IX ЗАШТИТА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ (чл. 123-140)

У овом делу Статута одређен је орган општине надлежан за покретање поступка за оцену уставности или законитости закона или другог општег акта РС или АП којим се повређује право на локалну самоуправу (члан 124), као и орган надлежан за подношење жалбе Уставном суду ако се појединачним актом или радњом државног органа или органа општине онемогућава вршење надлежности општине (члан 125). Обе одредбе представљају конкретизацију одговарајућих одредаба ЗЛС.

Чланови 136-133. Статута су посвећени локалном омбудсману и уређују положај локалног омбудсмана, његов делокруг, поступање, услове и начин избора и разрешења, однос према скупштини и средства за рад локалног омбудсмана. Суштински идентичне одредбе садржане су у у Статуту из 2008. године (односе се на заштитника грађана), а предвиђена измена назива представља усклађивање са ЗЛС. Из истог разлога, експлицитно је наведено да локални омбудсман своје послове обавља самостално и независно.

Обзиром да је општина Босилеград са мултиетничким саставом становништва предвиђено је више одредаба (члан 134-140) које се односе на образовање и рад Савета за међунационалне односе. Неки од тих одредаба садржана је у статуту из 2008 године, а одговарајуће новине унете су ради усклађивања са последњим изменама ЗЛС. То се односи на искључење могућности да одборник у скупштини општине буде истовремено и члан Савета, начин предлагања представника српског народа и обавезу подношења скупштини општине шестомесечног извештаја о раду Савета.

X АКТИ ОПШТИНЕ (чл. 141-144)

У овом делу статута су набројани најчешћи акти (општи и појединачни) које доносе органи општине, њихова међусобна хијерархија и објављивање и ступање на снагу.

XI ТУМАЧЕЊЕ, ДОНОШЕЊЕ И ПРОМЕНА СТАТУТА (ЧЛ. 145 и 146)

У овом делу Статута су одредбе о овлашћењу Скупштине општине да даје аутентично тумачење одредаба статута и о поступку за промену или доношење новог статута – овлашћеним предлагачима, поступку израде и доношења статута, односно акта о промени статута и одлучивању скупштине општине о предлогу.

XII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ (ЧЛ. 147-152)

Статутом је предвиђено да се општински прописи ускладе са одредбама новог статута у року од 6 месеци од ступања статута на снагу (члан 147). Исти рок предвиђен је за доношење нових одлука на основу овог статута (члан 148).

Посебном одредбом одређени су рокови за доношење, планских докумената . Рокови за њихово доношење, одређени су у складу са Законом о планском систему РС (члан 149). Предвиђена је одложена примена појединих одредаба статута – одредаба које се односе на број чланова општинског већа, постављење и број помоћника председника општине и спровођење обавезног поступка јавне расправе за планирање инвестиција у одлуци о буџету (члан 150.).

Чланом 151. предвиђено је да даном ступања на снагу овог статута, престаје да важи статут општине Босилеград („Службени гласник Пчињског округа“, бр.16/2008, 20/2009 и „Службени гласник града Врања“, бр.45/2013.

Комисија за израду нацрта Статута општине Босилеград